

PLANINSKI UTRINKI

Številka 40

Februar 2026

Planinsko društvo Brežice

BESEDA UREDNICE
POROČILA O DELU V LETU 2025

- 02 Poročilo predsednika / Predsednik se predstavi
- 05 Poročila odsekov, skupin
- 13 Finančno poročilo

14 POMEMBNE OBLETNICE

19 PRIZNANJA IN ZAHVALE PLANINCEM V LETU 2025

21 V SPOMIN

INTERVJU

- 22 Mojca Bogovič: Milena Jesenko

BRATI GORE

- 24 Pogovorna naveza dr. Iztoka Tomazina in Nejca Pozveka
- 26 Bojan Jevševar: Še en iskalec
- 27 Planinsko knjižno gradivo

UTRINKI IZ TABOROV, S POHODOV IN
OSVOJENIH VRHOV

- 30 Mija Novak in Mojca Šterk: Družinski tabor, Zgornje Jezersko
- 31 Sara Gregl: Otroški planinski tabor na Celjski koči
- 33 Toni Hribar: Tabor za odrasle – Gozd Martuljek
- 35 Ivo Koler: Zdaj sem »pravi Slovenec«
- 36 Metka Hrovatič: Izlet na Prisojnik
- 37 Metka Žlak: Torkarji soncu naproti
- 38 Mija Novak: Poletno Pohorje
- 39 Nada Opravž: Po Haloških gričih od sonca do lune
- 40 Laura Rueh: Tečaj »markacist B«

NARAVOVARSTVENI UTRINKI

- 42 Tončka Tokić: Naravovarstveni izlet ribnik Trebče
- 43 Barbara Kink: Kje so tiste meje?
- 44 Mojca Bogovič: Pionirski gozd

PO GORAH ONKRAJ NAŠIH MEJA

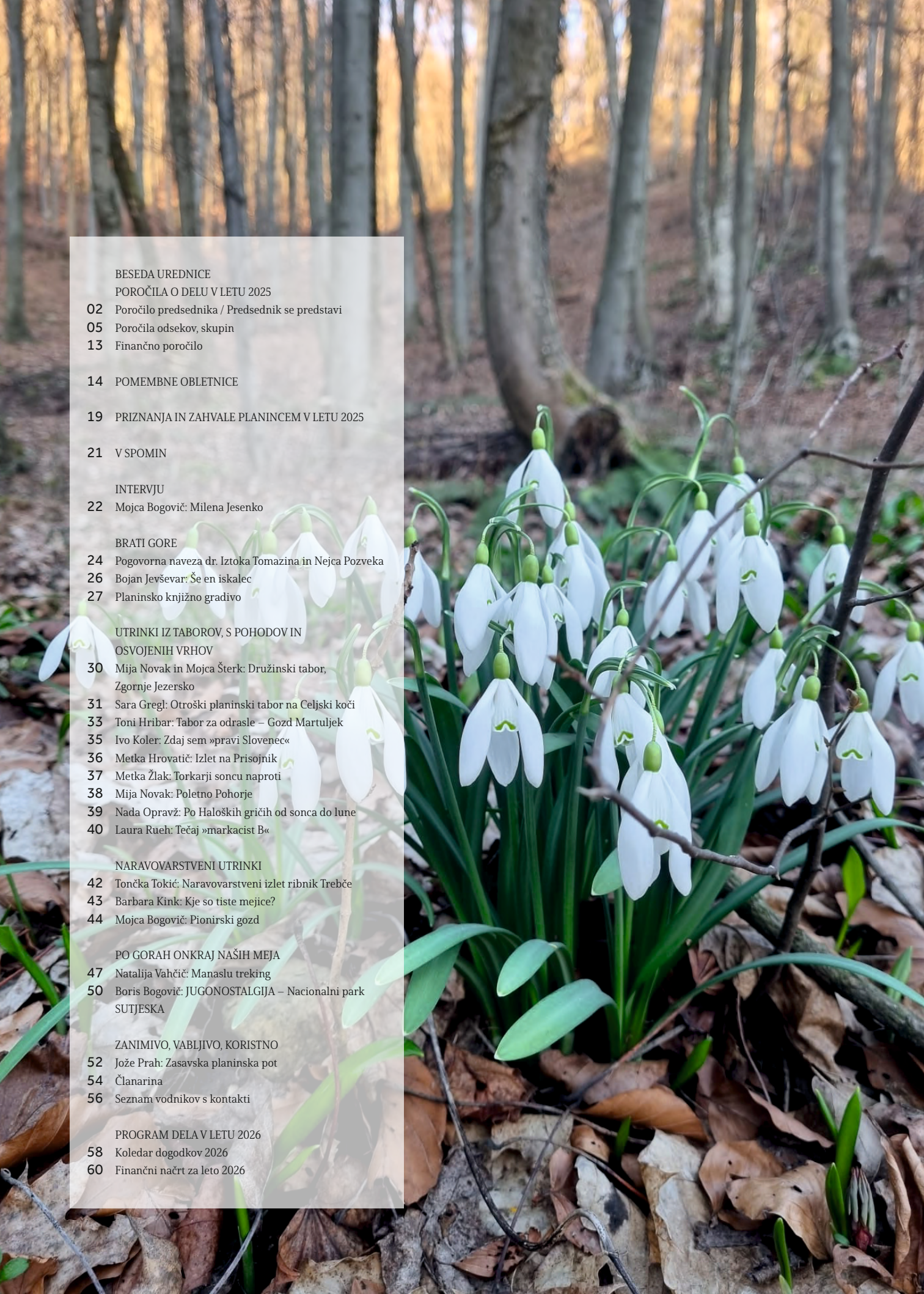
- 47 Natalija Vahčič: Manaslu trekking
- 50 Boris Bogovič: JUGONOSTALGIJA – Nacionalni park SUTJESKA

ZANIMIVO, VABLJIVO, KORISTNO

- 52 Jože Prah: Zasavska planinska pot
- 54 Članarina
- 56 Seznam vodnikov s kontakti

PROGRAM DELA V LETU 2026

- 58 Koledar dogodkov 2026
- 60 Finančni načrt za leto 2026

Beseda urednice

Če ne veste, kam ste namenjeni, vas bo vsaka pot pripeljala tja.

George Harrison

Spoštovane planinke in planinci,

pred vami so novi Planinski utrinki z novo urednico. Dosedanja urednica Milena Jesenko je v 23 letih opravila izjemno delo, saj je glasilo PD Brežice pripeljala na izjemno visok nivo. Bogata in pestra vsebina, lepe fotografije in oblikovanje niso bili spregledani niti pri uredništvu Planinskega vestnika.

Smo v obdobju »okroglih« obletnic. Zato so tudi 40. Utrinki zaznamovani z njimi. Skupina Torkarji praznujejo 30 let. Zapis o njihovih začetkih in veselju bo zagotovo zanimiv vsem – starejšim in mlajšim planincem. Seveda so bili »glavni« tudi pri postavitvi zavetišča na Cirkniku, ki je minulega oktobra praznoval 25 let. V letošnjem letu bo minilo 70 let od trasiranja Zasavske planinske poti, ki je tudi malo naša.

Kako se vam zdi ideja, da bi Triglav dobil svoj praznik? Triglav iz simbola slovenstva prerašča v kulturni in zgodovinski simbol. Ali si še zasluži takšne množice, ki se zgrinjajo nanj vse poletje? Ali bi ga morali bolj zaščititi? Ponosno se je nanj povzpел naš mladi planinec in tudi o tem podvigu beremo v naših Utrinkih. Verjamem, da boste ob vseh bogatih poročilih z zanimanjem prebrali tudi zapise naših planincev po domačih poteh, osvojenih vrhovih in tujih gorstvih. Morda dobite navdih in vzpodbudo, kam vse bi se bilo dobro še podati. Natančno preglejte koledar vseh načrtovanih planinskih tur in si jih dodajte v svojega. *In še to – v gore se podajmo s spoštovanjem do narave in sebe, kot je izpostavljeno v razmisleku ob srečanju z dr. Iztokom Tomazinom.*

Želim si, da tudi v bodoče skupaj soustvarjamo lepe zgodbe, ki bodo na zanimiv način zabeležene v našem glasilu. Sproti si beležite lepe, zanimive, vzemirljive vtise s potepanj in planinskih poti. Opazujte, fotografirajte, pišite ... Tako nam bo uspelo obdržati Utrinke na zavidljivem nivoju.

Mojca Bogovič

Tabor, Gozd Martuljek / Foto: Vera Kerin

Predsednik se predstavi

Ljubo Koler, predsednik Planinskega društva Brežice

Sem Ljubo Koler, od februarja 2025 novi predsednik Planinskega društva Brežice. Do svojega 30. leta sem živel v Piranu in sem gore bolj opazoval z morja ob lepem vremenu, ko so videne celotne Alpe, Dolomiti pa Nanos in Slavnik. Prednost je torej imelo morje in različne aktivnosti, ki jih ponuja. Kljub vsemu pa sem začel hoditi na Slavnik, primorski Triglav, kar mi je predstavljalo obliko rekreacije in sprostitve.

V hribe sem začel hoditi leta 2006, ko sem spoznal sedanjo ženo ter se kasneje preselil v Brežice. Vletu 2007 sva si kupila Dnevnik Slovenske planinske poti, ki sva jo v letu 2024 uspešno zaključila. Član PD Brežice sem od leta 2018. Sprva sem se udeleževal različnih društvenih izletov in družinskih taborov, kasneje sem bil imenovan v upravni odbor.

Planinstvo mi pomeni obliko rekreacije in način povezovanja z naravo, prijatelji in s samim seboj. Kot predsednik želim ohranjati temeljne vrednote planinstva – spoštovanje narave, ohranjanje planinske

kulture, prenos planinskih znanj za varno gibanje v gorah, delovanje v skupno dobrobit in prostovoljnost. Moj cilj je, da Planinsko društvo Brežice gradi na dosedanjih temeljih in ostane povezana skupnost ljubiteljev gora različnih generacij.

Zahvaljujem se vsem članom, prostovoljcem, vodnikom in markacistom, ki s svojim delom omogočajo delovanje našega planinskega društva. Hkrati vljudno vabim ljubitelje gora, še posebej mlade in družine, da se nam pridružijo pri odkrivanju lepote narave in novih doživetij. *Planinstvo je način življenja, ki nas oblikuje in povezuje.*

Planinski pozdrav!

Poročila

O DELU

2025

Poročilo predsednika

Planinsko društvo Brežice uspešno deluje že 75 let, za kar gre zahvala vsem članom društva, ki so s svojim prostovoljnim delom omogočili delovanje v preteklosti, ter vsem zvestim sedanjim planinkam in planincem in podpornikom društva.

Društvo je februarja 2025 doživelo kar nekaj sprememb: izvolili smo nov upravni odbor in novega predsednika, dobili novega načelnika vodnikov Marka Gramca, novo načelnico markacistov Lauro Rueh in novo urednico Planinskih utrinkov Mojco Bogovič. Posebej bi se rad zahvalil za zelo uspešnih osem let na čelu društva dosednji predsednici Anici Hribar, načelnikoma Toniju Hribarju in Mehemedu Tokiću ter Mileni Jesenko za 23-letno urejanje in lektoriranje Planinskih utrinkov.

Planinsko društvo ima dobre temelje in utečene postopke dela, ki jih ni potrebno spreminjati, potrebno jih je samo nadgraditi. Novi vodja vodnikov in vodja markacistov sta v društvo prinesla svežo zagnanost in nove ideje, ki že kažejo prve pozitivne rezultate. Za delovanje društva je potrebno postoriti še veliko administrativnega in drugega dela, spisek opravil je dolg: priprava planinskih izletov in taborov, pobiranje članarine, prijave na razpise, priprava različnih poročil, pisanje scenarija za vsakoletno prireditve Brati gore, urediti društveno glasilo ... Planinsko društvo vsako leto izvede okoli 140 različnih izletov: mladinskih, društvenih, študentskih, naravovarstvenih in še izletov za starejše planince pa tradicionalnih pohodov, srečanj, planinskih taborov.

V letu 2025 so delovali planinski krožki na osnovnih šolah Artiče, Brežice in Dobova, jeseni smo ponovno obudili planinsko skupino tudi na OŠ Globoko. Prav tako živi planinski krožek na Gimnaziji Brežice. V sklopu pohoda Po poteh Brežiške čete smo za osnovnošolce in

srednješolce organizirali planinsko stojnico ter tako učencem praktično predstavili delovanje planinskega društva, razdelili smo jim tudi seznam izletov mladinskega odseka. Planinsko društvo vsako leto razen izletov organizira otroški in družinski tabor. S pomočjo navedenih šol si društvo prizadeva za vzgojo mladih planincev. Kljub temu zadnje čase opažamo, da je vedno težje motivirati otroke za športne aktivnosti v naravi. Otroke in njihove starše vljudno vabimo, da se nam pridružijo na aktivnostih, kjer bodo skupaj odkrivali naravne lepote Slovenije.

V sklopu 31. nočnega pohoda na Cirknik smo obeležili tudi 25-letnico postavitve bivaka na Velikem Cirkniku. Posebej je potrebno pohvaliti prizadevnost obeh skupin starejših planincev Torkarjev in Navihancev, ki opravijo največ planinskih izletov. V letu 2025 smo nadaljevali z aktivnostjo 70 vzponov, tokrat 75 vzponov. Akcija je potekala šestič zapored. Nadaljevali smo tudi z nočnimi pohodi ob polni luni.

Pomemben dosežek je bil nakup večjega paketa visokogorske opreme (samovarovalni kompleti, plezalni pasovi, čelade za odrasle in otroke, cepini, dereze ...), ki jo lahko člani društva brezplačno uporabljajo na organiziranih izletih planinskega društva ali ob spremstvu društvenega planinskega vodnika. Dokupili smo še nekaj taborne opreme in popravili šotore. Markacisti so nadaljevali z nakupom opreme, ki jo potrebujejo pri svojem delu.

Pa pogledjmo kaj smo še počeli v letu 2025.

Občni zbor in program dela

Občni zbor smo opravili na kulturni praznik 8. februarja v prostorih Knjižnice Brežice. Na zboru smo izvolili nov upravni odbor, tako tudi novega predsednika, ter nova načelnika odsekov. Zbor je potekal v prijetnem vzdušju in ob odličnem vodenju delovnega predsedstva, ki mu je predsedovala Monika Volk. Hvaležni smo jim za izvedbo te naloge. Za prijetno druženje ob dobri hrani so poskrbele kuharice Splošne bolnišnice Brežice in članice Torkarjev, ki so ponovno napekle odlična peciva, planinci vinarji pa so priskrbeli vino.

Mini zbor mladih članov je potekal januarja na čajanki za mlade planince v OŠ Dobova. Mladinski odsek je

pregledal opravljene izlete v preteklem letu in predstavil načrt novih. Na takem društvenem in zabavnem dogodku se otroci preizkusijo v orientaciji in ponovijo pravila glede opreme in priprave na planinski izlet. Najbolj vnetim mladim planincem podelijo tudi nagrade.

V letu 2025 smo izpeljali vseh pet tradicionalnih pohodov in čistilno akcijo.

Pred zborom članom smo izdali 39. številko Planinskih utrinkov. Decembra smo skupaj s Knjižnico Brežice v okviru Alpske konvencije izpeljali 11. prireditev Brati gore. Osrednji gost je bil dr. Iztok Tomazin, gorski reševalec, alpinist, pisatelj in še marsikaj.

Tradicionalne prireditve društva

Z odlično udeležbo, čez 100 pohodnikov, pridružili so se nam še člani PD Škofja Loka, smo januarja izpeljali 19. pohod po Poti slovenskega tolarja. Za veselo vzdušje in pogostitev z domačim pecivom in vinom so ponovno poskrbeli krajani Osredka ter gostitelj in idejni oče pohoda Ivko Godler. Seveda brez naših članic, ki so pripravile vse potrebno za okrepčilo po vrnitvi s pohoda

Članstvo

Število članov v letu 2025 po vrstah članstva:

Vrsta članarine	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
A	32	31	27	11	13	17	24	27
B	316	318	315	257	277	292	272	273
S+Š	20	20	23	22	28	19	23	18
P+O	103	100	99	44	86	103	112	97
Invalidi	0	0	0	2	2	3	2	2
							3	1
Skupaj	471	469	464	336	406	434	436	418

V letu 2025 smo nadaljevali z razpisi vzponov ob polni luni na Šentvid, Špiček, Cirknik in Grmado.

Druge aktivnosti:

- Prijavili smo se na več razpisov za pridobitev sredstev (Občina Brežice, PZS, SZ Brežice).
- Sodelovali smo pri aktivnostih MDO Zasavje in različnih organih PZS.
- Izpeljali smo tri tabore – junija otroškega, julija družinskega in avgusta tabor za odrasle.
- Kupili smo nekaj nove opreme za taborno kuhinjo.
- Upravni odbor društva se je sestel na desetih sejah.
- Komisija za priznanja je pripravila predloge za podelitev priznanj PZS.
- Društvo je bilo uspešno pri pridobivanju podpornikov, ki nam pomagajo pri izvajanju programa dela. Poleg dosedanjih zvestih

– Jožice, Vere in Darinke, ne bi šlo.

40. pohod po Brežiški planinski poti je tradicionalno potekal konec marca, dva dneva pred pohodom pa je Odsek za varstvo narave izpeljal čistilno akcijo po planinskih poteh v našem okolišu. 49. pohod Po poteh Brežiške čete je oktobra potekal po krožni poti od Pečic do gradu Podsreda. Pohoda se je udeležilo 47 udeležencev. Dan prej je bil pohod organiziran tudi za osnovnošolce in srednješolce. Novembra smo 41. Martinov pohod preživeli med gorjanskimi vinogradi in ga zaključili z Martinovo gostijo na turistični kmetiji Zdenke Mirtek in Ivana Urbanča. Pohod je bil ravno prav razgiban, hrana in dobra kapljica sta bili odlični. Pohoda se je udeležilo 52 udeležencev, z nami so bili planinski prijatelji iz PD Pošta Telekom. Leto smo zaključili s tradicionalnim 31. nočnim pohodom na Cirknik. Mija Novak je skupaj z Navihanci poskrbela za okrasitev in za okrepčilo pri planinskem bivaku na vrhu Cirknika. Pohod je potekal v dobrem vzdušju. V sklopu nočnega pohoda smo praznovali tudi 25-letnico postavitve bivaka.

Planinski večeri so v letu 2025 lepo živeli, bili so tudi dobro obiskani.

podpornikov Občina Brežice, Tanin Sevnica, HESS, SL-Inženiring, Stemat, Reklame Vikom sta se nam v letu 2025 na novo pridružila še NEK in Ključavničarstvo Robert Koprivc s. p.

Vsem navedenim se za podporo iskreno zahvaljujemo.

Društvo ima status društva v javnem interesu, ki se mu lahko nameni del dohodnine za njegovo delovanje.

Vodniki in markacisti

Rednega usposabljanja za vodnike so se udeležili Mojca Šterk, Nadja Ivšič in Martin Vimpolšek, s čimer jim je bila podaljšana licenca za delo planinskega vodnika.

Luka Vanič se je udeležil in uspešno opravil izobraževanje za mladinskega voditelja.

V letu 2025 je Urška Škaler uspešno opravila sprejemni izpit za planinskega vodnika ter bo v letu 2026 obiskovala ustrežni tečaj, tako da se že veselimo nove planinske vodnice.

Usposabljanja za obnovitev licence za markaciste se je udeležila Laura Rueh.

Društvo vabi svoje člane, ki so zainteresirani za delo vodnika ali markacista, da nas pokličejo.

Zaključek

Naj zaključim z zadovoljstvom, da je tudi letos nekaj članov društva prejelo pomembna priznanja za opravljeno prostovoljno delo v preteklih letih.

Izpostavljam Martina Vimpolška, ki je prejemnik svečane listine PZS. O dobitnikih boste več prebrali v tej številki Planinskih utrinkov.

Društvu lahko namenite del dohodnine. Vljudno vabljeni, da se odločite. Tistim, ki ste to že storili, pa iskrena hvala.

Ljubo Koler, predsednik

Vodniški odsek

Marko Gramc, načelnik

V letu 2025 smo izvolili nov upravni odbor PD Brežice in tako tudi načelnika vodniškega odseka. Dosedanji načelnik Toni Hribar je zelo uspešno opravljal to delo in močno si želim, da bi bil vodniški odsek uspešen tudi v mojem mandatu.

Vse ture so minile brez večjih poškodb, za kar gre zahvala tako vodnikom kot udeležencem. Omeniti pa moram nesrečo pri vračanju z Uršlje gore, ko je domačin pridrvel po ozki cesti in se zaletel v obe naši vozili. K sreči ni bilo hujšega, poškodovani sta bili le vozili.

V letu 2025 smo bili uspešni v izobraževanju kadrov:

- Na licenčnem izpopolnjevanju za planinske vodnike 1. in 2. stopnje so bili vsi naši udeleženci uspešni in so tako podaljšali svoje licence za naslednja štiri leta. V letu 2026 bomo poslali na izpopolnjevanje še dva kandidata za licenco vodnika 1. stopnje in dva za licenco vodnika 2. stopnje.
- Desetdnevni seminar za mladinskega voditelja, ki ga je organizirala Mladinska komisija pri PZS, je opravil Luka Vanič. Po spletni strani PZS povzemam pojasnilo, kaj pomeni tak naziv: »Mladinski voditelj je oseba, ki s svojim delom omogoča mladim, da se ukvarjajo z dejavnostmi, ki jih zanimajo ali jim koristijo, ter s tem razvija tudi svoje zmožnosti. Namen mladinskih voditeljev je udeležanje koncepta mladi za mlade v okviru matičnega mladinskega odseka in planinskega društva. Ob koncu programa udeleženci postanejo pripravniki. Za prejem naziva mladinski voditelj PZS morajo v

Načelnik vodniškega odseka v akciji / foto: Urška Škaler

Za prejem naziva mladinski voditelj PZS morajo v matičnem odseku izvesti projekt na področju dela z mladimi.»

- Urška Škaler je bila uspešna na teoretičnem sprejemnem izpitu ter preizkusni turi, kar je pogoj za prijavo na tečaj za vodnico 1. stopnje (SD 1, modul Planinski vodnik 1). Večdnavnega zimskega in letnega usposabljanja za pridobitev licence za planinsko vodnico 1. stopnje se bo udeležila v letu 2026.

Upravni odbor je potrdil nakup tehnične opreme v vrednosti 2200 € in tako smo lahko nabavili: varovalne pasove, samovarovalne komplete, čelade za odrasle in otroke, derezice, klasične dereze, cepin, krplje, vrvi, vponke ... Opremo si lahko sposodijo člani društva za

izlete, ki jih vodijo društveni vodniki.

Izvedli smo prvi študentski izlet. Oktobra je na Begunjščico naša najmlajša vodnica Leja Lopatič popeljala štiri študente/študentke, ki so bili navdušeni nad razgledi z vrha. V letu 2026 bomo organizirali izlet v sodelovanju s Fakulteto za turizem Brežice, ki je predlagala skupen pohod za študente in zaposlene na Uršljo goro, na kar smo se z veseljem odzvali. Uspešno smo vodili tudi vse naše tradicionalne tabore: otroški tabor, družinski tabor, tabor za odrasle in sodelovali na taboru PD Lisca Sevnica v Dolomitih. Organizirali in izvedli smo 40. pohod Po poteh Brežiške čete. Upam, da bomo tradicionalne tabore in pohode izvajali tudi v prihodnje in si želim čim več udeležbe naših planincev.

Preglednica aktivnosti v letu 2025

Aktivnosti	Načrtovano	Izvedeno	Neizvedeno	Št. udeležencev
Tradicionalni izleti	6	6	0	270
Društveni izleti	36	25	11	234
Mladinski izleti	8	7	1	150
Srednješolski izleti	3	3	0	22
Študentski izleti	1	1	0	5
Naravovarstveni izleti	3	3	0	25
Torkarji	42	42	0	1128
Navihanci	30	30	0	227
Polna luna	12	7	5	50
Srečanje	2	2	0	33
Tabor	4	4	0	120
Izleti iz tabora	18	18	0	270
Ostalo	1	1	0	90
Skupaj	166	149	17	2624

Bili smo uspešni / foto: Meho Tokić

Naravovarstveni odsek

Olga Kržan, načelnica

Začeli smo tradicionalno – na prvi pomladni dan s pomladanskim čiščenjem planinskih poti, kar smo izvedli skupaj z markacisti.

Opravili smo dva naravovarstvena izleta – prvega spomladi k ribniku Trebče, drugega septembra »Po poti vodomca«. Zapeljali smo se v vas Cerovo pri Grosupljem, kjer imajo opazovalnice ptic. Obiskali smo tudi Županovo jamo. Novost in posebna znamenitost na tej poti so informativne table s panoramsko karto. Pot je dolga 6 km in je zanimiva tako za najmlajše kot tudi za pasje smrčke.

Markacista v akciji / Foto: Laura Rueh

Odsek markacistov

Laura Rueh, načelnica

Odsek markacistov ima za seboj zelo delovno leto.

Navajamo opravljene naloge:

- 9. 3. 2025 smo se v Globočicah udeležili zbora markacistov MDO Zasavja in Posavja, ki smo ga tokrat tudi gostili.
- 28. 3. 2025 smo se udeležili zbora slovenskih markacistov na Vrhniki.
- Na Banovi domačiji v Artičah smo postavili novo tablo »kozolček« z vsemi potrebnimi informacijami o Poti kozjanskih borcev.
- V maju smo z markacisti PD Podčetrtek določili novo traso Poti slovenskega tolarja.
- Sodelovali smo na naši vsakoletni čistilni akciji.
- Po sečnji smo sanirali pot na relaciji Veliki Cirk – Mali Cirk in obnavljali markacije.
- Udeležili smo se tečaja o varnem delu z motorno žago in tečaja markacist B, ki je potekal v Postojni.
- Nabavili smo delovne kombinezone, barve, motorno žago in vrtalnik.
- Konec novembra smo postavili stebre na Poti slovenskega tolarja.

Markacisti imamo veliko dela, zato bomo veseli vsakega planinca, ki se nam bo pridružil. Naše delo je prostovoljno in humano. Morda ste že slišali za rek:

»ko slediš markaciji, slediš delu nekoga, ki je mislil nate.«

Skupina Torkarji

Darinka Suša

Torkarji smo do konca leta 2025 opravili 42 pohodov, na katerih je bilo 1129 pohodnikov. Povprečno nas je bilo 27 na pohodu. Program smo realizirali. Včasih nam je sicer vreme ponagajalo, zato smo kakšno smer spremenili. Imeli smo tudi dva izleta z avtobusom, enega nam je omogočilo PD Brežice, za kar se zahvaljujemo. Vse poti smo varno prehodili, kar si želimo tudi v prihodnje. Imamo pa tudi najpohodnike:

- 1. mesto 41 pohodov: Marija Kopinč
- 2. mesto 40 pohodov: Sonja Tomše
- 3. mesto 36 pohodov: Meri Zupančič, Bojan Čurič

Skupina Navihanci

Mija Novak

Navihanci smo v letu 2025 opravili 30 enodnevni pohodov. Poprečno se nas je zbralo osem na pohod, hoje pa je bilo pet do šest ur. Na dvodnevni pohodu nas je bilo šest. Ker nekateri iz skupine delamo Slovensko planinsko pot, smo imeli tabor na Pohorju. V štirih dneh smo prečili pogorje od Radvanja do Raven. Bilo nas je devet, nahodili pa smo si deset žigov. Naredili smo tudi načrt tur za leto 2026.

Mladinski odsek

Mojca Šterk, načelnica

Najbolj aktivna planinska skupina v občini deluje z mentorico Natalijo Vahčič v OŠ Artiče. Pridni pa so bili tudi v OŠ Brežice z mentorico Hedviko Lopatič. Nekaj izletov so se udeležili tudi učenci OŠ Dobova in OŠ Cerklje ob Krki. Na vse izlete vedno vabimo učence z vseh šol v občini. Artičani in Brežičani so osvojili še Bohor in Zasavsko Sveto goro ter bili na dvodnevnem izletu na Lisci, na katero so se podali iz Loke. V okviru MO smo v mesecu juniju organizirali štiridnevni otroški tabor na Celjski koči pod mentorstvom Natalije Vahčič in v mesecu juliju osemdnevni družinski planinski tabor na Jezerskem pod mentorstvom Mojce Šterk. Izlet v neznano septembra je odpadel zaradi slabih vremenskih razmer.

10. januar 2025: Čajanka z orientacijo

V petek, 10. 1. 2025, je na OŠ dr. Jožeta Toporišiča v Dobovi potekala tradicionalna planinska orientacija s čajanko. Zbralo se nas je okrog 30 mladih. Z zemljevidom in učnim listom v roki smo raziskovali okolico kraja. Tekma je bila zelo napeta, dokaz je že to, da sta kar dve ekipi osvojili prvo mesto. V šoli so nas pozdravile tudi predsednica PD Brežice Nuša Hribar in ostale mentorice planinskih skupin. Na koncu pa je vsem najbolj prijala zaslužena pica.

17. maj: Magolnik

Na Magolniku pri Radečah je v okviru Festivala pohodništva in vseživljenjskega učenja Ljudske univerze Krško potekalo srečanje mladih planincev. Udeležilo se ga je 17 mladih iz več brežiških osnovnih šol. Opraviti smo morali orientacijski pohod in nekaj praktičnih nalog.

14. junij: Janče

Na Jančah sta potekala dan slovenskih planincev in srečanje mladih planincev Slovenije. Pohoda se je udeležilo tudi nekaj starejših članov PD. Sodelovali smo v delavnicah in spremljali osrednjo slovesnost, ki se je začela s planinskimi prapori in himno.

Ustvarjalne roke / foto: Natalija Vahčič

Topel čaj / foto: Natalija Vahčič

Na Lovrencu / foto: Natalija Vahčič

"Nova Janja" / foto: Natalija Vahčič

Mladi planinci na OŠ Artiče

Natalija Vahčič, mentorica na OŠ Artiče

Planinski krožek na OŠ Artiče je interesna dejavnost, ki skozi celo leto povezuje mlade pohodnike in njihove družine na skupnih izletih. V krožku so najbolj aktivni otroci med šestim in dvanajstim letom, pogosto se nam na izletu pridružijo babice in dedki in ostali člani družine.

V minulem letu smo izvedli devet skupnih druženj. V januarju smo na OŠ Dobova začeli planinsko leto na čajanki in orientacijskem pohodu. Skupaj s planinsko skupino iz OŠ Brežice in čudovito mentorico Hedi Lopatič smo letos osvojili Bohor, Zasavsko Sveto goro, Sveti Lovrenc nad Sevnico, Celjsko kočo, Grmado nad Celjem, Lovrenc in Lisco.

Na dveh nočnih pohodih smo spoznavali svetlobno onesnaževanje narave, uživali v razgledih in iskanju skritih zakladov. V otroškem planinskem taboru smo

poleg hoje, adrenalinskega parka, bobov, tub, polivanja z vodo, Alminih zgodb, ustvarjalnih trenutkov ... kuhali preproste obroke na gorilnikih, filtrirali vodo in kurili ogenj.

Bilo je lepo. Vedno drugače. Veselo.

Polni lepih doživetij stopamo novim putem naproti. Vabljeni v dobro družbo tudi vi.

GIBANJE = ŽIVLJENJE.

Pohodniška skupina na Gimnaziji Brežice

Bernard Ivšič, mentor

V koledarskem letu 2025 smo na Gimnaziji Brežice izvedli šest planinskih pohodov. Štirje med njimi so potekali v šolskem letu 2024/2025. Odpravili smo se na:

- Veliki vrh in Veliki Špiček (11. januar 2025),
- Sljeme (8. februar 2025),
- Trdinov vrh (20. marec 2025),
- Pot štirih slapov pod Bohorjem (1. junij 2025).

V lanskem šolskem letu so bili dijaki pri udeležbi nekoliko aktivnejši. Pogosto se je prijavila ista povezana skupina petih dijakov iz istega oddelka, ki so se pohodov redno udeleževali. Danes so že v četrtem letniku in so verjetno bolj obremenjeni s pripravi na maturo, zato se vabilu odzovejo redkeje. V tekočem šolskem letu se je prijavilo več novih dijakov, vendar večinoma posameznikov iz različnih oddelkov. Z vsemi komuniciram prek programa Teams, kjer objavljam predloge pohodov. Novi dijaki se na objave pogosto ne odzovejo, zato predvidevam, da imajo med vikendi druge obveznosti. Kljub temu smo v tem šolskem letu uspešno izvedli dva pohoda:

- Japetič in Oštrc (13. september 2025),
- Kal in Mrzlica (15. november 2025).

Prvega so se udeležili trije dijaki, drugega pa tri dijakinje.

Na vseh pohodih je nujna prisotnost vodnika PZS. Izjemno dragoceno je bilo stalno sodelovanje z *Antonom Hribarjem*, ki je vedno pripravljen prevzeti vodenje in je vodil večino naših letošnjih izletov. Njegova pomoč je bistveno prispevala k varni in uspešni izvedbi pohodov.

Bohorski slapovi / foto: Bernard Ivšič

Sljeme / foto: Bernard Ivšič

Orlica / Foto: mag. Hrvoje T. Oršanič

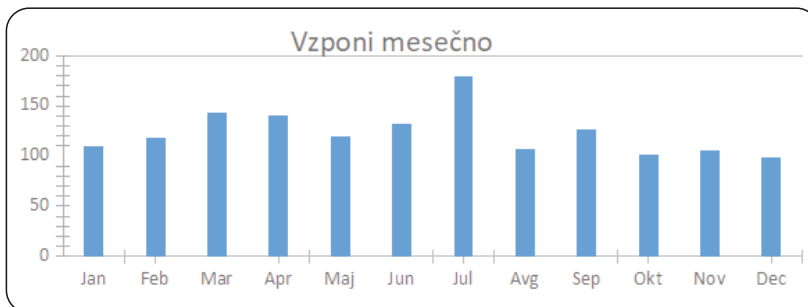
Akcija 75 vzponov: Kol'k'r vzponov, tol'ko let ...

Bojan Jevševar

V preteklem 75. letu društva smo nadaljevali projekt štetja vzponov - kolikor let ima društvo, toliko vzponov je treba opraviti. Evidentiranih Vzpenjalcev je bilo 13. Vsako leto je manj sodelujočih, tako da v skladu s tem trendom ne pričakujem, da bomo akcijo obdržali do 100-letnice društva. Pravil ne moremo več poenostaviti bolj, kot so že. Vsak udeleženec mora ob koncu meseca na št. 031 373 328 sporočiti število osvojenih vrhov, da na spletni strani PD lahko sproti objavimo mesečno evidenco.

Kot običajno je že petič zapored rekorder Alojz Mlakar, ki s svojimi vsakodnevnimi vzponi za nekajkrat preseže ciljno število. Pri njenih letih neverjetna Danica Fuks je po poškodbi v začetku leta hitro okrevala in enako kot Lojze pokazala, kaj pomeni samodisciplina. Z voljo je grdo nesrečo hitro porinila v pozabo. Vsi ostali pa po svojih možnostih. Vsaj ob koncu leta pa je očitno, da z akcijo spodbudimo nekaj več vzponov, kar je tudi najpomembnejši cilj. Zato si vsak sodelujoči zasluži simbolično nagrado, s katero nas PD obdaruje tudi letos. Prvi so jo prejeli tisti Vzpenjalci, ki so se udeležili nočnega pohoda na Cirknik. Tudi ta pohod ima že takšno tradicijo, da bi moral postati obvezni vzpon ne le za Vzpenjalce, temveč za vse člane.

2025	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Avg	Sep	Okt	Nov	Dec
1482	110	118	144	141	119	132	179	107	127	101	106	98

Vzpenjalci 2025

Alojz Mlakar
Andreja Jazbinšek
Danica Fuks
Darja Sever
Jerca Jevševar
Karmen Brudar
Nataša Resnik
Nuša Hribar
Tadeja Ris Koler
Bojan Jevševar
Ljubo Koler
Mitja Dedukič
Martin Jevševar
Samo Zorko

Skupaj smo opravili 1482 vzponov na različne vrhove v Sloveniji in sosednjih državah. Šteje vsak vrh, ne glede na višino, od Šentvida do Everesta. Resničnost podatkov pa prepuščamo osebni etiki vsakega udeleženca. Zanimivost za razmislek pa tale rezultat rekorderja Alojza: s svojimi 470 vzponi je napravil 147 km (ja, kilometrov) vzpona. To je približno toliko, kot če bi se 90-krat povzpел iz Krme na Triglav.

Pohodi ob polni luni

Marko Gramc, vodnik PZS

V letu 2025 smo zmanjšali število pohodov ob polni luni, Šentvidu, Velikemu Cirkniku in Velikemu Špičku pa dodali novi lokaciji: Grmado nad Krškimi in Javorniki na Bohorju. Skupaj smo izvedli sedem pohodov, na katerih je bilo 50 pohodnikov, kar je v povprečju sedem udeležencev na pohod.

Ob polni luni na Šentvidu / Foto: Maja Ralinovski Kupina

Šentviška kronika

Branko Kopinč

**Zvon Svetega Vida poje mi,
želja v srcu se mi budi,
da še dolgo bi lahko,
k njemu vračal se lahko.**

(Lojze Ogorevc)

Cerkev sv. Vida na Šentviški gori, od koder se z urejene razgledne ploščadi odpre pogled na Brežice in okoliško hribovje, ob lepi vidljivosti pa razgled seže vse do Alp, je bila tudi v letu 2025 priljubljena rekreativna točka številnih Brežičanov in gostov iz bližnjih Čateških toplic. V zvezek se je v letu 2025 vpisalo 28.653 obiskovalcev. Številka bi bila višja, a se mnogi redni pohodniki ne vpisujejo. Do cerkvice so se največkrat povzpeli: Irena Zagorc – 369 vzponov, Milan Cvetkovič – 368, Franc Iljaž – 365, Tone Kene – 365, Mimica Barkovič – 328, Milan Rožman – 325. *Vsem gredo iskrene čestitke za vztrajnost, še naprej jim želimo varen korak!*

Osebni podvig je dosegel Lojze Ogorevc, pobudnik bosonogega pohoda, ki je bil na Šentvidu 625-krat. Po koroni se več ne vpisuje, je pa vztrajen pohodnik, z njim se je vedno prijetno srečati, saj ima za vsakega prijazno besedo, napiše pa tudi kako pesmico.

Proti soncu / Foto: Mojca Bogovič

FINANČNO POROČILO ZA LETO 2025

Nevenka Baškovč, finančnica

SALDO NA TRR 1. 1. 2025 **4.178,28**

PRIHODKI

1. Prihodki od članarin	 7.234,55
2. Prihodki iz javnih sredstev po razpisih Občine Brežice	 4.938,07
3. Prispevki udeležencev taborov	13.368,00
4. Donacije	 1.500,00
5. Sponzorska sredstva	 2.000,00
6. Drugi prihodki	 3.637,48

PRIHODKI SKUPAJ **36.856,38 EUR**

ODHODKI

1. Plačilo članarine in izkaznic PZS	 3.284,12
2. Izobraževanje planinskega kadra	 1.030,00
3. Stroški planinskega taborjenja	 14.931,99
4. Stroški vodnikov za vodenje izletov	 1.211,18
5. Kilometrina (udeležba na občnih zbiorih, sestankih...)	 539,12
6. Najemnina poslovnega prostora	 200,00
7. Stroški za delovanje društva	 2.200,93
8. Stroški banke za vodenje računa	 274,85
9. Telefonija in internet	 132,00
10. Oblikovanje in tisk Planinskih utrinkov	 2.137,38
11. Drugi materialni stroški	 3.680,44
12. Prevozi udeležencev pohodov	 3.571,65
13. Nakup opreme	 920,00

ODHODKI SKUPAJ **34.113,66 EUR**

SALDO NA TRR na dan 31. 12. 2025 **2.742,72**

Pomembne obletnice

➤ 70 LET ZASAVSKE PLANINSKE POTI

➤ 40 LET PLANINSKIH UTRINKOV PD BREŽICE 1986–2026

➤ **30 LET**
SKUPINE TORKARJI
1996–2026

Jožica Srpčič

Daljši zapis vključno s himnami in vsemi fotografijami je objavljen na spletni strani: <https://pdbrezice.si/index.asp?Page=Torkarji>

Na pobudo predsednice Marije Veble se je zbralo nekaj planincev, upokojencev. Željni zdrave rekreacije so organizirali skupino. Za vodjo so izbrali Toneta Lipeja, inženirja gozdarstva v pokoju. Bil je poln znanja, ki ga je kasneje nesebično prenašal na člane skupine. Dogovorili so se za dan in uro odhoda z zbirnega mesta: vsak torek ob 8.00. Od tod tudi ime Torkarji. Pohodi po bližnji in daljni okolici Zasavja, Gorjancev, Orlice in vse do Sotle bodo trajali tri do pet ur. Za prvo turo so si izbrali Bohor, tudi kasneje vedno priljubljeno planinsko postojanko PD Bohor Senovo. Vodja je skupini izbral sicer znano vodilo:

»Dodajmo življenje letom – vabijo nas sonce,
zrak, svoboda.«

Začeli smo z 20 člani in povprečno 12 udeleženci na pohod. Te številke so se v nekaj letih podvojile in še naraščajo. V letu 2000 smo imeli starostno strukturo od 54 do 79 let, danes pa imamo še vedno aktivnega prvo pohodnika Zvonka, ki šteje lepih 87 let.

Program smo vsako leto širili, mu dodajali prevoze z avtobusi in vlakom, saj smo vseskozi obiskovali kraje in gore po celi Sloveniji in tudi v tujini. Vključevali smo dvodnevne ture, tudi kako zahtevnejšo. Bili smo aktivni na več področjih v društvu, saj smo imeli v skupini sposobne obrtnike, fotografe, glasbenike, pesnike, kuharje ... skratka: skupino so odlikovali raznolikost poklicev, ustvarjalnost in dobrovoljnost.

Na predlog upravnega odbora, da bi ob 50-letnici PD Brežice na Velikem Cirkniku postavili bivač, so se fantje, seveda v večini Torkarji, takoj odločili za akcijo. Oktobra 2000 so pričeli z delom mojster Marjan in pomočniki Ivan, Andrej, Branko, Tine, Tinko, Ivan, Oskar, drugi Andrej in kasneje še Miha. Za prvo pomoč je poskrbela Zvonka, Torkarice pa da delavci niso bili lačni.

10. junija 2003 smo se povzpeli na tedaj ravno cvetočo Zelenico, od koder smo imeli lep razgled na Karavanke in vse tja do Celovca. Zapeli smo Zelenico, našo takratno himno, ki je zelo lepa, vendar ni naša. Porodila se je misel o besedilu, ki bi govorilo o nas, melodijo pa smo si prisvojili. Prepevati smo začeli novo himno Torkarjev, ki jo na pohodih in srečanjih pojemo še danes.

V letu 2004 smo začeli pripravljati skromne slovesnosti pred začetkom počitnic in ob koncu leta. Takrat smo razglasili rezultate udeležbe na pohodih. 26. aprila 2005, na Tonetov 72. rojstni dan in ob devetem letu njegovega dobrega in požrtvovalnega vodenja skupine, smo pripravili pravo slovesnost na Osredku pri Ivku. Ob številnih priložnostih nam je prijazno nudil prostor, ki smo ga kar poimenovali »Hram Torkarjev«. Tonetu smo se zahvalili za leta vodenja.

V letu 2005 je sprejel vodenje skupine Marjan Rovar. Bil je in je še vedno naš. Sprejeli smo ga za svojega in z njim

Prvi pohod Torkarjev 16. aprila 1996 / Foto: Tone Lipej

je število Torkarjev še kar naraščalo. V letu 2006 smo že presegli številko 70, številka članov na posameznem pohodu pa se je tudi povzpela čez 50.

V skupini smo se družili s številnimi nadarjenimi člani s področja ljubiteljske kulture in se naučili marsikaj novega. V letu 2006 smo v lični knjižici izdali pesmi Vlada Ajleca z naslovom »O pohodih naših pesmi pišem«. Gre za prigodnice, ki zvesto beležijo nas in naše poti, marsikatero je Vlado posvetil članom ekipe ob določeni priložnosti in popestril naša praznovanje. V drugi polovici leta 2006 je Ivko razmišljal: Če v letu 2007 dobimo evro kot plačilno valuto, bi bilo lepo, da se od našega tolarja, ki smo ga imeli radi petnajst let, dostojno poslovimo. Njegov predlog je bil na UO PD Brežice sprejet in na Velikem vrhu pri Osredku so stekla dela. Tolar, naš prvi slovenski denar, je tako dobil svoje obeležje, edino v Sloveniji, na pomembnem arheološkem najdišču. Svečano odkritje obeležja je bilo 6. januarja 2007 z množičnim pohodom z Osredka na 701 m visok Veliki vrh. Tako smo dobili tudi tradicionalno planinsko pot, saj vsako leto prvo soboto v januarju organizirata PD Brežice in KS Osredok pohod Po poti slovenskega tolarja.

Naše planinsko življenje je bilo pestro in lepo, včasih pa tudi naporno. Leta so nam prehitro minevala in že je bil april 2016. Seveda smo 20-letnico obstoja in uspešnega

planinarjenja proslavili, kje drugje kot na Bohorju. V naši sredini smo bili veseli predsednika PD Brežice Toneta Jesenka in prvega vodje Toneta Lipeja. Ob filmu Vlada Ajleca smo se ponosni in zadovoljni spominjali prehojenih poti, ki so dokaz, da zmoremo tudi takrat, ko je mladost že tam nekje daleč.

Pomemben dan je bil torek, 22. oktobra 2019, ko smo se z avtobusom odpeljali na Primorsko. Prehodili smo pot od Izole do hotela Bernardin v Portorožu. Res smo uživali v sončnem jesenskem dnevu in hoji. Posebej pa smo bili ponosni, da smo lahko zaploskali našemu Marjanu, ki je v tem hotelu iz rok legendarnega olimpijca Mira Cerarja prejel priznanje Olimpijskega komiteja Slovenije za dolgoletno delo na področju športa. Odgovorno in pokončno je vodil Marjan to skupino do leta 2021, za vse nas kratkih, za njega pa dolgih šestnajst let. Saj smo mu posamezniki z vodenjem vsak na svojem terenu, ki smo ga dobro poznali, pomagali, a skrb za vsak varen torek s tako veliko skupino je le bila precejšnje breme za odgovornega vodjo Marjana. Izkazali smo mu hvaležnost za dolga leta vodenja skupine.

V letu 2021 sta se Marjanu pri vodenju uradno pridružila Tone Kostanjšek in Meho Tokić. Žal so se začele zdravstvene težave. Izbirali smo ture, za katere smo lahko določili vodnika izmed sebe. Aktivno se je vključevala Darinka Suša, ki je od leta 2019 že vodila

blagajniške posle in evidenco prisotnosti. V letu 2022 je Darinka tudi uradno sprejela vodenje skupine. Pomagala sta ji seveda Marjan in Meho, pa po svojih močeh in sposobnostih tudi drugi Torkarji. »Ja, kar dobro nam gre,« pove Darinka, ki ima voljo in moč, ker ima rada življenje, naravo in vse okoli sebe. Zato zmore. Zmore tudi, ker ima pomoč skupine. Sreča nas je spremljala vsa leta, saj glede na število pohodov in udeležencev nismo imeli večjih nevšečnosti, kar si želimo tudi v bodoče.

Tu in tam smo skočili čez mejo, kjer smo imeli dolgoletnega prijatelja, Aca Aleksića iz HPD Japetič Samobor, ki nas je popeljal po pogorju Oštrca. Lepo se je spominjati hrvaške Učke in spotoma skoka v morje. Povzpeli smo se tudi na Medvednico s Slemenca. S pobratenimi planinci Pošte Telekom Ljubljana smo si vsako leto enkrat v maju izmenjevali srečanja na pohodih, tkali prijateljstva in doživeli veliko lepega. Z njimi smo odkrivali kraje v Sloveniji, ki jih morda sami ne bi našli. Jaki in prijatelji so nam bili vedno v pomoč. Med druženjem po naši lepi deželi smo spoznavali lepote narave, uživali v njenih čarih in glasovih, na kar sta nas pogosto opozarjala velika poznavalca rastlinja, zlasti cvetja, Tone in Stanka. V vseh teh letih smo ustvarili v skupini prijetno vzdušje, zaradi česar se veselimo

vsakega torka posebej. Torkarji smo bili vedno prisotni in aktivni pri društvenih delih: na martinovanju, v planinskih taborih, na tradicionalnih pohodih na Veliki Cirknik, Veliki vrh k tolarju in drugih. Pogostitve smo dolgo pripravljali v lastni režiji.

Vsako leto se konec decembra zberemo na svečanem zaključku, seveda po rednem torkarskem pohodu. Naredimo letno »inventuro«, razglasimo najboljše in jih simbolično nagradimo. Naša struktura se spreminja, nekaterih ni več med nami, a se jih pogosto spomnimo. Kar nekaj nas je, ki ne moremo več hoditi, lepi spomini pa bodo ostali v pripovedih, mnogih Vladovih in Mehovih fotografijah, zapisih. Za naše otroke, vnuke, pravnuke.

Spoštovani planinci, dragi Torkarji. Želela sem napisati našo zgodbo. Verjetno mi boste pritrdili, da to ni bila samo hoja v hribe in spoznavanje naše prelepe domovine. Bilo je dosti več – ustvarjali smo zgodbo velike planinske družine upokojencev. Vesela sem, da sem bila lahko dolga leta del te zgodbe. Nisem pisala o podrobnostih, zapisala sem tako, kot sem sama doživljala čas skozi trideset torkarskih let. Ob koncu pa naj izrečem zahvalo PD Brežice, ki nas ves čas podpira.

Toliko se nas je zbralo ob 20-letnici na Bohorju

25 LET BIVAKA NA CIRNIKU 2000-2025

Želja in pobuda naše legendarne Marije Veble se je pred 25 leti vsaj delno uresničila s postavitvijo Bivaka na Cirkniku. Namesto prave planinske kočice je tam »zrasel« bivač, ki je še bolj naš. Kako je, ko se sanje uresničujejo, berite v spodnjem zapisu. Martin Vimpolšek – naš letošnji nagrajenec je izrisal načrt po vzoru bivaka ob poti na Kamniško sedlo. Priskrbel je les, ki so ga nabavili pri takratnem Gozdnem gospodarstvu Brežice. Poslovni partner je poskrbel za razrez hlodov. In akcija je stekla...

Postavljanje bivaka v letu 2000 / Foto: Martin Vimpolšek

Ko se sanje uresničijo

Botra Mija

Ko je naša legendarna Marija pred mnogo leti postala predsednica planinskega društva, si je silno želela imeti planinsko kočo. Leta so minevala, koče ni bilo, sanje so ostajale. Ugotovila je, da jih ne bo mogoče uresničiti. A nekega dne je prišel Tinko s skico bivaka, kakršnega je videl na enem od svojih številnih planinskih izletov. Skica ni bila slaba in ideja ni bila več neuresničljiva. Prišel je Marjan, ki zna vse, in želja je dobila trdnjše temelje: sicer ne bo koča, bo pa bivač na vrhu Velikega/Golega Cirnika. Marjan je povabil še dva Andreja in Branka in delo je steklo. Seveda so pomagali tudi drugi in zavetišče je bilo končano v jesenskem mesecu.

Hiška je stala, potrebno ji je bilo dati ime. Na upravnem odboru so se odločili, da bo svečano odprtje na društvenem nočnem pohodu. Ker je bil to poseben nočni pohod, saj je šlo za krst Marijinih sanj, je bila udeležba planincev pričakovano zelo velika. Tik pred odhodom so me izbrali za botro. Imela sem le dobri dve uri časa, da najdem očeta bivaka in primerno ime zanj. Panika med potjo je bila kar velika, pa ne zaradi iskanja očeta, ampak imena. Katero naj izberem?

Ko smo prišli na vrh, smo zagledali lepota: bivač, obsijan z ognjenim sijem. Naš prvi vtis je bil : *čudovito!* Vso pot sem razmišljala, kako naj izpeljem vse skupaj. Dobro, da ni bilo veliko časa, drugače bi komplicirala. Kot vemo, se pri vsakem rojstvu zmeraj ve, kdo je mama, problem je oče. Marija je rešitev tega problema prepustila meni, ki da sem izkušena, saj sem takrat še delala v porodnišnici. Marjanove roke so bile primerne za držanje kladiva, njegov prešerni nasmeh pa je bil tudi spodbuden. Tako mu je kot glavnemu graditelju pripadlo očetovstvo. Druga zgodba pa je ime. Marsikdo ne ve, da sem tudi jaz Marija, po domače pa tudi Mici, zato sem se odločila za »Zavetišče pri veseli Micki«.

Sanje smo sanjali pred 25-timi leti, toliko jih sedaj šteje bivač na Velikem Cirniku. Medtem je bil nekajkrat obnovljen. Dobil je vrata, novo streho, tudi nove mize. Nekaj bo treba še postoriti. Najpomembnejše pa je, da ljudje radi pridejo na ta vrh in si »Pri veseli Micki« odpočijejo, brežiškim planincem pa ohranja spomin na Marijo, ki je planinstvo zares živela.

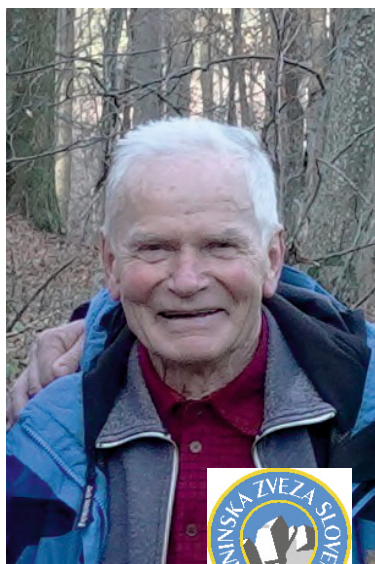

Prekrivanje bivaka / Foto: Meho Tokić

Bivač v snegu / Foto: Matej Petrič

Priznanja in zahvale planincem v letu 2025

Svečana listina PZS MARTIN VIMPOLŠEK

Življenje Martina Vimpolška je močno prepleteno s prostovoljnim društvenim delom in športom. Planinec je od otroških let, od leta 1962 pa je aktivno vključen v Planinsko društvo Brežice. Tedanje društveno vodstvo ga je kmalu pritegnilo v upravni odbor, vključili so ga v delo z mladinskim odsekom, potrebno vodniško znanje pa si je pridobil na več seminarjih, kjer mu je bil mentor Danilo Škerbinek. V Planinskem društvu Brežice je vodnik vse od leta 1965.

Celo desetletje je bil zagnan in uspešen tekmovalec v orientaciji. Ekipa je dosegla kar nekaj odličnih rezultatov, saj so bili republiški prvaki ter zmagali na Milovanovičevem pokalu. Sicer pa so tekmovali vsako leto ob brežiškem občinskem prazniku, pomerili so se v Novem mestu, na Lisci, v Celju, Ljubljani, Idriji. Del svojega znanja iz orientacije je kasneje prenašal na osnovnošolce in odrasle, ko smo v društvu izvajali planinsko šolo.

Njegovo neposredno delo je tudi pomoč pri postavitvi bivanja na Velikem Cirkniku, ko je društvo dobilo zavetje na najvišjem vrhu dolenskega dela brežiške občine.

Nepogrešljiv je pri vseh drugih društvenih akcijah, kot so pohod Po poteh Brežiške čete, ki ga PD izvede vsako leto v sodelovanju s Športno zvezo Brežice, pohod po Brežiški planinski poti, redno vodi Martinov pohod in Nočni pohod na Cirknik. Ves čas pa je tudi aktiven pohodnik. Povzpел se je domala na vse najvišje vrhove naših gora kot tudi na številne štiritisočake v Evropi. Zvest ostaja tudi svoji drugi športni ljubezni – košarki in smučanju. Dvajset let je bil vodja veteranske skupine Telovadnega društva Sokol Brežice. Za dušo, kot pravi sam, je še čebelar in kar deset let je tudi predsedoval Čebelarskemu društvu Brežice.

Martin Vimpolšek je človek, ki ne želi izstopati, a s svojim delom v planinstvu ohranja vrednote prostovoljstva in prispeva k ugledu društva.

Zlati častni znak

OLGA KRŽAN

Olga Kržan je aktivna članica PD Brežice od leta 1979. Že peti mandat je članica UO PD Brežice, dva mandata pa je kot prostovoljka opravljala blagajniške naloge. Je varuhinja gorske narave in uspešno vodi odsek od leta 2004 ter organizira naravovarstvene izlete. Vrsto let sodeluje kot ekonom na družinskem ali mladinskem planinskem taboru. Zasluzna je tudi kot prevoznica manjših planinskih skupin s kombijem. Pomaga organizirati planinske izlete na OŠ. Olga Kržan je vedno pripravljena sodelovati v dejavnostih Planinskega društva Brežice. V društvu cenimo njen prispevek pri strokovnem vodenju naravovarstvenih izletov in njeno siceršno odgovorno delo.

Zlati častni znak

JOŽICA DRAŽIL

Jožica Dražil je prizadevna, delavna članica PD Brežice od leta 1993. Že peti mandat je članica UO PD Brežice, zadolžena za članstvo in pobiranje članarine, kar opravlja odgovorno in natančno. V tem mandatu opravlja tudi delo blagajničarke. Zadolžitve pri številnih drugih društvenih akcijah vestno opravi. Nepogrešljivo je njeno delo pri vsakoletni organizaciji vseh tradicionalnih pohodov: Po poti slovenskega tolarja, Po Brežiški planinski poti, Po poteh Brežiške čete, Martinov pohod in Nočni pohod na Cirknik. Za dolgoletno predano delo in prispevek k širjenju planinske ideje smo ji hvaležni.

Srebrni častni znak

LAURA RUEH

Laura Rueh je zvesta članica planinske organizacije od 1. 1. 1991. Več kot dve desetletji sodeluje pri izletniški dejavnosti društva, sprejema prijave za društvene izlete, pohode in srečanja. Pri njej se poravnava letna članarina in opravi vpis v planinsko društvo. S svojimi odličnimi planinskimi članki redno bogati društveno glasilo in redno sodeluje pri čistilnih akcijah. Opravila je tečaj za markacista PZS, od leta 2025 je načelnica odseka markacistov PD Brežice.

V spomin

DANILU PEČNIKU – NILČU
1930–2025

Gora,
pusti mi blizu!
Vedno znova se moram povzpeti.
Visoko.
Do sonca.
Iz tvojih cvetov pijem med
in iz tvojih izvirov se napajam.
(Gora, Olga Kolenc)

V visoki starosti se je v oktobru poslovil naš nekdanji predsednik Danilo Pečnik. Planinsko društvo Brežice je vodil dvakrat: od 1961–1965 in od 1976–1980. Na njegovo pobudo so zaživele planinske skupine na osnovnih šolah v Artičah, Dobovi in Globokem. Poskrbel je, da je društvo dobilo soglasje za uporabo podstrešne sobice v stavbi sodišča, to je bil prvi društveni prostor. Polni dve desetletji je vzorno skrbel za planinsko omarico in obvestila članstvu. Planinci se ga spominjamo kot vzornega planinca in sploh ljubitelja zdravega življenja. Še do nedavnega je kolesaril in vsako jutro redno telovadil.

Marjan Rovan: Z Danilom sem prehodil kar dosti planinskih poti. Bil je odličen sogovornik, marsičesa nas je naučil, še posebej mlajšim planincem je dajal koristne napotke, kako se obnašati v gorah, da se vrneš zdrav in živ. Sam pa sem mu hvaležen za vso podporo in neposredno delo pri markacistih.

Toni Hribar: V planinskem društvu so zelo pomembni vodniki. Nikoli jih ni preveč. Tega se je predsednik Danilo zavedal, zato se ni čuditi, da nas je kar nekaj mladih poslal na usposabljanje. Tako sem po njegovi zaslugi postal planinski vodnik. Tudi svoji hčerki, Mojco in Nedo, je usmeril v planinstvo.

Martin Vimpolšek: Ob vesti, da se je Danilu sklenil življenjski krog, se mi je iz spomina izrisala podoba Bohinja in spomenika štirim srčnim možem, ki stoji v parku na Ribčevem Lazu. Tam sem bil prvič prav z Nilčem in tudi jaz prvič gledal proti Triglavu. Z njim sem bil tudi prvič na Soriški planini.

Nuša Hribar: Več dogodkov me veže na Danila. Če ni bilo

nikogar, ki bi nas v nedeljo peljal na orientacijsko tekmo, je žrtvoval svoj prosti čas in nam, nadobudnim mladim orientacistom, omogočil udeležbo. Še danes pa se z nekakšnim nelagodjem spomnim, kako smo tam ob koncu sedemdesetih let taborili v Zadnjici. Skupina mladcev, ki je pozno zvečer spet postala lačna, je ukradla iz skladišča konzervo mesnega doručka, ki smo ga potem družno pojedli. Ob jutranjem dviganju zastave nas je taborovodja Danilo prizadeto okaral. To, da je iz njegovih besed zvenela žalost, se nas je bolj dotaknilo, kot če bi pripravil še tako ostro pridigo.

Vnukinja Eva: Moj dedek je vzor natančnosti, reda in organizacije. Je strokovnjak v popravljanju tehničnih stvari. Zadnje čase se ukvarja predvsem z računalnikom. Besede utrujenost in slaba volja so mu tuje, vedno je poln življenjskega optimizma. Upam, da bo moje življenje vsaj pol toliko bogato, kot je njegovo.

Milena Jesenko

Milena, planinka / Foto Milena Jesenko

INTERVJU

Milena Jesenko

DOLGOLETNA UREDNICA PLANINSKIH UTRINKOV

Kaj vprašati gospo, s katero nisem nikoli skupaj hodila po planinskih poteh, vendar se že dolgo vsaj na videz poznavam? Milena je Gospa (jaz pa gozdarka, ki ni še nikoli delala intervjuja), slovenistka, aktivno vključena v brežiško družbeno in društveno življenje. Tiste vrste oseba, ki jo »vsi poznajo«. Pa jo res? Morda nam danes razkrije kakšen skrivni drobec svojega življenja. Ko mi pred časom predlaga tikanje, malce v zadregi sprejemem. Zato sva tudi tukaj na ti.

Mojca Bogovič

Bila si dolgoletna urednica Planinskih utrinkov. Povej kaj več o tem?

Urejala in lektorirala sem jih 23 let, dala sem jim obliko, barve, raznovrstno vsebino. Največje priznanje za kakovost je bilo prebrati v ocenah uredništva Planinskega vestnika, na kar sem opozorila tudi v eni od števil PU – ne zaradi sebe, ampak za motivacijo piscem in v ponos PD, ki glasilo izdaja. Sama pa sem zares neskromno ponosna na tri številke, ki jih moram izpostaviti: 23. iz leta 2009 s prvo barvno naslovnico in ker je v njej spomin na mladega Igorja Kežmana. Ubil se je na Košutnikovem turnu le dober mesec po diplomi na Pravni fakulteti. Topel nekrolog mu je napisal predsednik Tone, izjemno čustven In memoriam pa Darko Bukovinski, tudi že pokojni. Zanimivi sta 24. in 35. številka, posvečeni 60- oz. 70-letnici društva. Za slednjo sem prebrskala arhive in izbrala pomembnejše trenutke iz življenja društva po desetletjih, tam so tudi podatki o

dotedanjih predsednikih in vseh urednikih glasila in članih uredniških odborov Utrinkov.

Planinske utrinke sem vsa leta urejala in jezikovno pregledovala ter sodelovala z oblikovalko in aktualnim vodstvom društva z vsem srcem. Naklada je bila dolgo 350 do 400 izvodov, pozneje so jo znatno zmanjšali, kar me je žalostilo. Ko sem se letos poslovila od tega izključno prostovoljnega dela, mi ni bilo lahko. Veseli pa me, da si prevzela urejanje ti in verjamem, da boš društveno glasilo nadgradila. Veliko novih idej, dobrih piscev in odličnih fotografov pa zadovoljstva ob vsakokratnem izidu ti želim.

Milena, poznamo te kot vsestransko in aktivno na različnih področjih: starejše generacije si poučevala, ravnateljela, vodila številne prireditve, bila podžupanja, še vedno vodiš pomembno posavsko društvo ... Katera od teh aktivnosti te je najbolj zaznamovala? Kaj ti je bilo najbolj ljubo?

Prav gotovo moje poklicno delo v šolstvu. Rada sem bila učiteljica, bila bi še enkrat. Toliko čudovitih otrok sem učila, ob toliko njihovih zgodbah v domačem spisju sem uživala, se včasih tudi razjokala, toliko »mulčkov« sem poskušala varno voditi skozi pasti odrasčanja. Kakšna nagrada za moje učiteljsko delo so danes srečanja na ulici, v trgovini, na prireditvi, kjerkoli s prenekaterim že sivolasim nekdanim učencem, upokojeno nekdano učenko, ki te še prepozna, se zaustavi ob tebi. Taka srečanja so pravzaprav nagrada za tvoje minulo delo. Imela sem tudi krasne kolege, ki smo si med seboj pomagale, izmenjavale pedagoške izkušnje in se tolažile, kadar je prišel slab dan. Dvajset let ravnateljstva pa mi je tudi dalo neverjetne življenjske izkušnje. Mislim, da sem šele takrat prav »odrasla«.

Si prejemnica številnih priznanj in nagrad – preveč, da bi jih vse tukaj naštevati. Katero bi ti izpostavila in ti največ pomeni?

Izjemno sem ponosna na vsa planinska priznanja. Zakaj? Planinstvo mi je izpolnjevalo večino mojega prostega časa. Z veseljem sem delala, kar je društvo pričakovalo od mene, še posebej mi je bil v ponos vsakoletni izid Planinskih utrinkov. Mislim, da mi je uspelo narediti vsebinsko zanimivo in lepo društveno glasilo. Neizmerno sem hvaležna možu Tonetu, ki je gore dobesedno pripeljal v moje življenje. Kot sem se še ne tako dolgo nazaj veselila planinskih tur, sem danes toliko bolj žalostna, ker ne zmorem več hoje na vzpetine, komaj kaj višje od gričev. Seveda pa mi veliko pomeni tudi oktobrska nagrada občine Brežice iz leta 2000. Če širša skupnost prepozna koristnost tvojega dela, potem, si mislim, sem morda le storila kaj pametnega, dobrega v svojem okolju.

Nagrade in priznanja gotovo vključujejo veliko osebnih podvigov, tudi planinskih. Pa niso pomembni samo vrhovi. Na kateri osebni podvig si najbolj ponosna?

Hm, osebni podvig? Stereotipen odgovor bi bil: na svojo ožjo in širšo družino. Imam že dva pravnuke. Ne bi rada, da izzveni kot samohvala, ampak vesela sem, da v dvaindvajsetih letih vodenja Društvo za preprečevanje osteoporoze Posavje nisem imela kakih posebnih pretresov, pač pa veliko zadovoljstva ob tem delu in ob naših prostovoljках. Pa da sem imela priložnost sodelovati s kulturniki, glasbeniki, umetniki, ko sem pripravljala najrazličnejše proslave in dogodke. Bili so adrenalinski, a prekrasni časi. Osrečuje me zavedanje, da sem imela možnost potovati po svetu. Takole bom rekla: ko človek živi osem desetletij in še nekaj let povrh, se tega kar nabere, preveč za en intervju.

S področja planinstva sem ponosna na prehojeno Slovensko planinsko pot, na dvakrat osvojeno Musalo v

pogorju Rile in dvakrat osvojeni Vihren v Pirinu v bolgarskih gorah, na nekajkrat prehojene Visoke in Nizke Tatre, na makedonske in črnogorske vrhove, hrvaško Dinaro. Za največji podvig pa vsekakor štejem vzpon na najvišji vrh Afrike. Pri svojih skoraj sedemdesetih letih sem poskusila doživeti sneg na Kilimandžaru. Se spomniš filma s tem naslovom? Ava Gardner in Gregory Peck pa Hemingwayeva zgodba. Uspela sem priti na 5150 metrov, potem sem omagala zaradi mraza. Tudi za ta podvig sem hvaležna Tonetu. Ko se je on leta 2009 vrnil s 5895 metrov visokega najvišjega vrha Afrike, je rekel: »Milena, pojdi, to moraš doživeti. Tudi če prideš samo do zadnje kočice.« In sem šla in prišla še malo višje od zadnje kočice, kočice Kibo, ki stoji na 4750 metrih nadmorske.

Je ostal kakšen nerealiziran planinski cilj?

Je. Velebit. Dolomiti. Apenini. Albanske gore. Bosansko-hercegovaške planine ... Ah, toliko gorskih vrhov je, ki jih bom gledala in o njih brala samo še v odličnih fotografijah v Planinskem vestniku, knjigah s tako tematiko in TV oddajah.

Vsak med nami ima kotiček, kamor se zateče, ko ima vsega »poln kufer«. Kam greš ti, se lahko skriješ?

V nedeljo moram vedeti, kaj bom počela prihodnji teden.

Moj urnik je še vedno poln, na koledarju je kak dan kar gneča. A to me ne obremenjuje, nasprotno, vedno moram kaj početi. Imam pa čudno navado, da počnem več stvari hkrati, in potem se tu in tam res zgodi, da imam vsega »poln kufer«, kot praviš. Takrat postanem Scarlet o Hara: »O tem bom razmišljala jutri!« Zabubim se v križanke ali pokličem prijateljico, če se ji ljubi z menoj nabirat korake.

Vem, da si knjigoljubka, kritična bralka. Katera knjiga te je najbolj zaznamovala? Kaj je trenutno na tvoji nočni omarici? Katero bi priporočila bralcem Utrinkov?

Težko bi rekla, katera knjiga me je najbolj zaznamovala, tudi jih ne morem razvrščati po kaki lestvici. Dobrih, odličnih knjig je toliko, da bi človek potreboval nekaj življenj, da bi prebral vsaj tisto, kar bi rad. Berem pa vedno samo ponoči; uro, dve pred spanjem. Zadnje čase sežem največkrat po biografijah in potopisih. Na nočni omarici je pravkar potopis V iskanju svobode Aleša Škerbineka. Občudujem pogum popotnikov z avto-stopom. Sicer pa mi zdaj pridejo v misel nepozabna dela našega odličnega pisca Lojzeta Kovačiča pa Šveda Oveja

Knausgarda, Izraelca Amosa Oza, Turka Orhana Pamuka. Katerokoli delo teh avtorjev vzameš v roke, uživaš ob branju. Tudi mlajših piscev ali pa klasikov, ki smo jih obvezno brali že v srednji šoli, ne kaže prezreti. Moj favorit med temi je Remarquov vojni roman Na zahodu nič novega. Med nedavno prebranimi so me navdušile Telefon v vetru Laure Imai Messine, Hemonova Knjiga mojih življenj in Sveža voda za rože Valerie Perrin. Bralcem Utrinkov pa vsekakor priporočam Apalaško pot Jakoba Kende, Na samotnih poteh Vladimirja Habjana, sploh knjige naših hribolazcev pa alpinistov. Ponudba je bogata.

In na koncu – načrti za leto 2026? Katere cilje si želiš uresničiti v prihodnje?

Načrtov je veliko in tudi veliki so. Kako pa bo z realizacijo, je odvisno od pameti ali norosti svetovnih politikov in mojega zdravja pa zdravja mojih bližnjih. Predvsem pa bi se rada odpravila še na kako daljšo pot, se družila z ljudmi, ki se »štekamo«, in ostala optimist kot doslej.

Brati Gore 2025

FESTIVAL

»BRATI GORE 2025«
V BREŽICAH

Pogovorna naveza dr. Iztoka Tomazina in Nejca Pozveka

Mateja Kus, Knjižnica Brežice

December je mesec, ko Planinsko društvo Brežice in Knjižnica Brežice že tradicionalno povezuje gore in knjige ter pripraviva skupni dogodek. Sodelujeva ob pobudi Ministrstva za okolje in prostor, koordinatorska izvajanja Alpske konvencije v Sloveniji, ter Planinske zveze Slovenije.

Mednarodni Festival »Brati gore« letos poteka že enajstič, v Brežicah pa smo ga soustvarili deveto leto. Dogodek je bil 4. decembra 2025 v Dvorani Savice Zorko. Začeli smo ga s skladbo bratov Avsenik Pastirček. Izvedla sta jo profesorja Glasbene šole Brežice – Uroš Polanec na harmoniki in Igor Požar na klarinetu.

Osrednji gost večera je bil primarij dr. Iztok Tomazin, dr. med., specialist družinske in urgentne medicine. Je vrhunski alpinist in alpinistični smučar, himalajec, letalec, gorski in letalski reševalec, literat, fotograf, publicist in predavatelj. Z njim se je pogovarjal alpinist in geograf Nejc Pozvek, domačin, ki je s svojim

Brati gore, Knjižnica Brežice / Foto: Mateja Kus

poznavanjem tematike pogovoru dodal posebno razsežnost.

Dotaknila sta se številnih tem, ki so zaznamovale gostovo delovanje. Njegovo razmišljanje o gorah in življenju lepo povzame odlomek iz knjige Čo Oju – Turkizna boginja: »Zakaj najvišje gore na svetu, zakaj trpljenje, tveganje in napori? Zakaj večno odhajanje, zakaj zapuščanje dragih mi ljudi, ki me imajo radi, in bolnikov, ki me potrebujejo; zakaj odrekanje stvarjem, ki mi veliko pomenijo ...? Zaradi prelepih, nikoli izsanjanih otroških sanj o skrivnostnih deželah, zaradi visokih belih gora na daljnih obzorjih domišljije, zaradi neugnane jate želja in neugasljivega hrepenenja. [...] Zaradi spoznavanja neznanega v sebi [...], zaradi polnosti življenja na robu.« Te misli so zapisane tudi v uvodu knjige Naveza, ki jo je dr. Tomazin izdal skupaj s prijateljem Tomom Virkom. Nekaj ozadja njenega nastajanja ter doživetij, ki so ju zaznamovala, je delil tudi s poslušalci v knjižnični dvorani.

Pogovorna naveza Tomazin–Pozvek nas je s svojim znanjem, izkušnjami in duhovitimi pripovedmi popeljala daleč, a nas hkrati prizemljila tam, kjer je najbolj pomembno.

S toplino in občutkom sta vez večera tudi tokrat z nami pletli gospe Milena Jesenko in Anica Hribar. Ob zaključku večera sta zbrane nagovorila še direktorica Knjižnice Brežice mag. Tea Bemkoč in Ljubo Koler, od lanskega februarja predsednik Planinskega društva Brežice.

Udeležencem je bilo na voljo za nakup nekaj tematskega

knjižnega gradiva, Tomazinova (so)avtorska dela pa si lahko na dom izposodite tudi iz naše knjižnice. Varen korak naj vas vedno znova pripelje k nam – po knjige, doživetja in navdih(e).

Zbirka / Foto: Mateja Kus

Iztok Tomazin / Foto: Mitja Mladkovič

Še en iskalec

Bojan Jevševar

Po večeru Brati gore, v katerem je Knjižnica Brežice gostila Iztoka Tomazina, so mi ostali tako globoki vtisi, da sem še nekaj dni prelagal spomine v bolj natančno, bolj izostreno sliko o njem.

Moderatorica v knjižnici je zelo dobro predstavila gosta: »Je vrhunski alpinist in alpinistični smučar, himalajec, letalec, gorski in letalski reševalec, literat, fotograf, publicist in predavatelj.« Noben od teh nazivov ni pretiran. V resnici je vse to, na vseh teh področjih enako zavzet, temeljit in nadpoprečen. Ob tem sem se vprašal le to: »Ali ta človek sploh najde čas za spanje?« Seveda ga, a zanesljivo je tudi njegov spanec tako »discipliniran, zbran in jedrnat« kot vse, kar dela. Prav to je bil moj prvi in najmočnejši občutek že po njegovem drugem odgovoru jedrnato in globoko. Drugače tako inteligenten človek itak ne more. Vsak njegov odgovor odseva skrivnost njegove plodovitosti. Le kako bi nanizal toliko vrhunskih podvigov, spisal toliko knjig in nenazadnje zmozel še neštete »male podvige« kot reševalec, zdravnik in direktor v eni od najzahtevnejših strok. Tako kot najboljši alpinisti na svetu izstopajo iz našega poprečja, tako zame Iztok Tomazin izstopa med najboljšimi. Ni samo eden najboljših, je tudi eden najpametnejših, najbolj discipliniranih in najbolj vsestranskih. A tisto, s čimer resnično presega večino, omejeno predvsem na športno plat svojega početja, je njegovo duhovno in intelektualno osmišljanje teh dejanj, ki se nazadnje najbolj izraža v njegovi skromnosti.

V mojih očeh je z dejanji presegel Messnerja in njegove vzpone na vse osematisočake, ko se je s smučmi povzpел in odsmučal s Šiša Pangme in Gašerbruma 1. Njegov zimski vzpon na Daulagiri v alpskem slogu bi zaslužil tri olimpijske zlate medalje. To je dopolnil še z zmajarskimi poleti z Bele gore, Daulagirija, Kilimandžara in vse to še opisal v svojih knjigah, tako da je nenazadnje tudi najbolj plodovit pisatelj med alpinisti. Sedaj sem pa odkril, da je tudi pesnik.

HIMA ALAYA

Pena vrh valov

morja Zemlje do neba.

Prestol vseh bogov,

pot svobode, polje sanj,

vt, kjer raste ocean.

Preberem te prve stihe iz zbirke *Iskanje šambale* Iztoka Tomazina in se zavem, da je že prebiranje pravih stihov pravega iskalca ena od poti do šambale.

Mislil sem, da sem prebral vse, kar je napisal. Z nobeno knjigo me ni zasanjal, le informiral, zato nisem nikoli posebej brskal za njegovimi deli. V naši knjižnici pa je na mizo lepo razstavil vsa svoja pisanja, med samim pogovorom še predstavil zadnjo knjigo *Naveza*, ki sta jo spisala s Tomom Virkom. Tam sem opazil tole knjižico. *Iskanje šambale*. Vsakogar, ki je kdaj sanjaril o Nepal, Tibetu in Himalaji, ta naslov takoj pritegne.

Najboljši približek, takorekoč sinonim za šambalo je v naši zahodni mitologiji beseda raj. Beseda šambala je iz najstarejšega jezika indijske kulture, sanskrta, s katerim so nastajale tudi prve religije. V Tibetu se je iz njih razvil budizem, na drugi strani Himalaje pa hinduizem. V prvih kulturah je označevala mistično kraljestvo onkraj neprehodnih belih vrhov Himalaje. Še pred sto leti so jo nekateri Evropejci iskali kot deželo z izjemnimi bogastvi. Vsi so bili na koncu razočarani, saj duhovnih zakladov niso bili sposobni uzreti, materialnega pohlepa pa v ledeni divjini niso mogli potešiti. No, nekaterim je ostala vsaj slava prvih raziskovalcev.

Tu me spreleti misel, da ta iskalec ne potrebuje šambale, saj jo nosi v sebi, da je iskanje samo oblika doživljanja te svoje notranje sreče. Pot je cilj. Ko si je izbral pot, je s tem tudi prispel na cilj, ki ga pa nikoli ne bo raziskal do konca, saj kot sam večkrat pove, vedno znova odkriva v sebi neznane meje. In kot vsi iskanci obžaluje, da nima na voljo več življenj, da bi lahko raziskal vse, kar ga zanima.

Za konec mojega šambalajzanja pa nazaj k naši posvetnosti, saj tole pišem za planinski bilten, v katerem je rdeča nit hribolazenje. Ker menim, da Tomazinova modrost temelji enako na inteligenci kot na izkušnjah, bom zaključil z njegovim nasvetom za obiskovalce gora

iz nekega intervjuja: »Ljudje berejo na mnogo koncih, da se je treba pripraviti, opremiti itd. Rekel bi, da se stvar začne nekje drugje: imeti je treba temeljno spoštovanje do narave, do zahtevnega gorskega sveta in v končni fazi do sebe, do svojega zdravja. Vse ostalo je nadgradnja tega. Če boš imel res primeren odnos do sveta, v katerega se podajaš, če se boš zavedal odgovornosti do sebe in družine, potem bo vse ostalo posledica tega: da se boš dobro pripravil, da boš imel dobro opremo, da ne boš rinil z glavo skozi zid. Marsikatera nesreča je posledica dogajanja na družbenih omrežjih, kolektivne narcisoidnosti, ko se je treba pohvaliti z napihovanjem dosežkov z všečki, fotografijami, kje smo bili in kaj smo počeli in podobno.«

Pravzaprav, za čisto pravi konec je prav, da zaključim s tisto, ki jo je napisal zame:

NEKOČ NA GREBENU
Vse skrite sence
zarjovel bom v tišino,
objel globino,
razdihnil pljuča v sonce,
posrkal strup svobode.

Planinsko knjižno gradivo

Nabor planinske literature, ki je bila izdana v letu 2025, so nam prijazno pripravile naše knjižničarke. Le posezite po njej v dolgih zimskih večerih ali v deževnem poletnem dnevu, v zavetju šotora po opravljeni turi. (Zbirka se sproti dopolnjuje; kar je označeno z zeleno, že imamo, rdečega še ne/ja naročeno)

Izleti po gorah slovenske Štajerske :
planinski izletniški vodnik
 Guid, Nikola

vodič | slovenski | 2025

Best day walks Italy : easy escapes
into nature

Clark, Gregor ; Sainsbury, Brendan

vodič | angleški | 2025, cop. 2021

Izleti k rekam in jezerom : 170
turističnih točk ob najpomembnejših
rekah in jezerih

Hieng, Primož

vodič | slovenski | 2025

Jakob Aljaž : bojevnik za slovenske
gore in slovenstvo

Juvančič, Juan ; Jensterle, David

strip | slovenski | 2025

Juliana : [Juliana Trail, Julijske Alpe :
daljinska pohodniška pot]

Humar, Janko

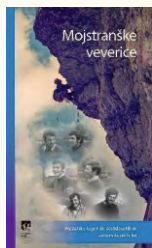
vodič | slovenski | 2025

Kamniško-Savinjske Alpe in
Karavanke : [izbirni vodnik]

Poljanec, Andraž ; Habjan, Vladimir

vodič | slovenski | 2025

**Mojstranske vevice :plezalske
legende šestdesetih in sedemdesetih
let**

Habjan, Vladimir ...

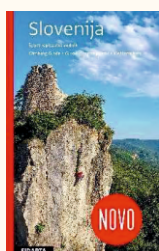
zbornik | slovenski | 2025

**Potep z Leo : 50 nepozabnih idej za
izlete – imamo izvod iz leta 2024**

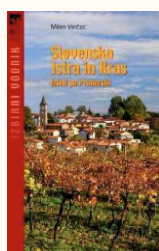
Mederal Gams, Lea

vodič | slovenski | 2025

**Slovenija : športnoplezalni vodnik =
guida d'arrampicata = Kletterführer =
climbing guide**

vodič | slovenski, italijanski, nemški,
angleški | 2025

**Slovenska Istra in Kras : izleti po
Primorski**

Vinčec, Milanvodič

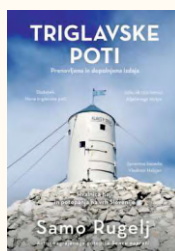
vodič | slovenski | 2025

**Tri drame na Everestu : moji usponi na
vrh svijeta sa zapada, juga i sjevera**

Božić, Stipe

dokumentarna literatura | hrvaški | 2025

**Triglavske poti : hvalnica hoji in
potepanja na vrh Slovenije**

Rugelj, Samo

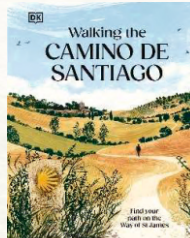
dokumentarna literatura | slovenski |
2025

**Ujeti v viharju – imamo izvod iz leta
2024**

Novak, Vesna, 1982-

roman | slovenski | 2025

**Walking the Camino de Santiago :
find your path on the Way of St
James**

vodič | angleški | 2025

Plezalec

Karlovšek, Igor

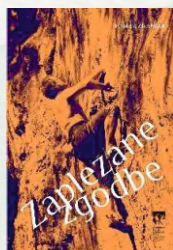
roman | slovenski | 2025

**Vsak korak je zlat : fizika in mistika
moje hoje : zapisi iz doma starejših**

Roblek, Jože

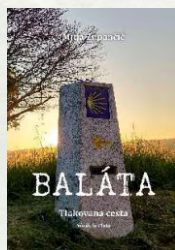
esej | slovenski | 2025

Zaplezane zgodbe

Žganjar, Tomaž

dokumentarna literatura | slovenski | 2025

**Baláta : tlakovana cesta : Vía de la
Plata**

Zupančič, Mitja, 17. 5. 1967-

dokumentarna literatura | slovenski |
2025

**Hladne poti za vroče poletne dni :
izleti po soteskah, vintgarjih in senčnih
dolinah**

Bončina, Iztok

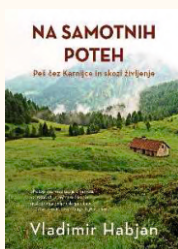
vodič | slovenski | 2025

**Makalu, 8481 m : prvi slovenski
osemtisočak in čas po njem : izdano
ob 50-letnici vzpona**

Grošelj, Viki, 1952-

dokumentarna literatura | slovenski | 2025

**Na samotnih poteh : peš čez Karnije in
skozi življenje**

Habjan, Vladimir

dokumentarna literatura | slovenski | 2025

Pot

Zaplotnik, Nejc

dokumentarna literatura | slovenski | 2025

**Z Dovžega do Himalaje : zgodbe Janeza
Dovžana**

Dovžan, Janez, 1945-

dokumentarna literatura | slovenski | 2025

Vladarji gora

Hernández Chambers, Daniel

(znanstveno) fantastična proza | slovenski
| 2025

**Metodova krožnica :
pohodne ekskurzije LGD**

Pečar, Janja, 1961- ; Gabrovec, Matej

vodič | slovenski | 2025

Predavanje pri hiši Alme Karlin / Foto: Sara Gregl

Utrinki

IZ TABOROV, S POHODOV IN OSVOJENIH VRHOV

Družinski tabor, Zgornje Jezersko

Mija Novak in Mojca Šterk

Na Zgornjem Jezerskem smo od 11. do 19. julija 2025 izpeljali tradicionalni Družinski planinski tabor. Zbralo se nas je 30 ljubiteljev narave, ki smo odkrivali čarobne koticke Jezerskega in vrhove v njegovi soseščini. Žal je bilo letos med prijavljenimi kar nekaj bolniških odsotnosti.

V petek je glavna ekipa tabora pričela postavljati taborni prostor. V soboto so prispeli še ostali udeleženci. Vsak

dan smo imeli na voljo lažjo in težjo turo. Popoldan so bile igre na prostem, družabne igre in kopanje v reki. Šli smo do partizanske bolnišnice Krtina in kamnoloma Lehnjak, na Virnikov Grintavec, Žmitkov špic, Mali vrh nad Jezerskim, na Češko kočo in do Koče na Ledinah ter do izvira slatine. Na prosti dan smo se podali v Železno Kaplo ali v Kranj. Imeli smo tudi predavanje o ustni higieni in obisk zeliščarke, ki nam je posredovala veliko uporabnega znanja.

Ekipa mladih je bila zadolžena za pripravo tabornega ognja, mnogoboja in družabnih iger. Pomagali so tudi pri ostalih organizacijskih zadevah, pospravljali in nakladali opremo.

Hvala celotni ekipi tabora, vodnikom Miji, Franciju, Nuši, Leji, novi kuharici Martini, ekonomki Olgi, mojstru Đoku, vsem pridnim rokam in čisto vsakemu, ki je prinesel v tabor dobro voljo. Za sodelovanje in skrb drug za drugega smo hvaležni celotni planinski taborni družini.

Otroški planinski tabor na Celjski koči 25. do 28. junij 2025

Sara Gregl

Poletje že tradicionalno začnjam na otroškem planinskem taboru. To je moja otvoritev poletja, tako kot je za otroke to konec šole. Vsako leto z nestrpnostjo pričakujem trenutek, ko vsi z navdušenjem napolnimo nahrbtnike in se prepustimo planinskim dogodivščinam na Celjski koči.

Tudi tokrat smo iz Posavja do Celja potovali kar z vlakom, saj je marsikomu že sama vožnja posebno

Noge / Foto: Natalija Vahčič

doživetje. Namesto obiska Celjskega gradu smo letos obiskali Tropsko hišo v osrčju mesta, kjer so otroci spoznavali eksotične rastline, živali in sploh svet tropskih krajev. Vsekakor nekaj, kar je vredno ogleda in ostane v spominu. Kot se spodobi za poletje, smo si privoščili sladoled, nato pa se podali na pot do našega začasnega doma.

Na polovici vzpona se vsako leto ustavimo pri spominski hiši Alme Karlin. Njene zgodbe in dogodivščine so večne in izredno zanimive tudi otrokom. Težko si predstavljamo, kakšni časi so bili nekoč in kako pogumna je bila Alma na svojih poteh. Pri sestopu smo imeli posebno srečo: ujeli smo vodičko iz Almine hiše, ki nam je prebrala nekaj odlomkov iz knjig te znamenite svetovne popotnice in tako otrokom približala njen pogled na svet ter izkušnje z daljnih poti. To bo zagotovo vsem nam ostalo še dolgo v spominu.

Celjska koča je bila za nekatere dobro znana planinska lokacija, za druge pa popolnoma nov svet. Koča, obdana z naravo in razgledom daleč naokoli, nudi popolno okolje za otroško raziskovanje. Vsak dan je bil drugačen, med

vsemi načrtovanimi aktivnostmi pa je bilo še vedno dovolj časa za igro, vesele dogodivščine in sklepanje novih prijateljstev.

Poskrbeli smo, da so naši mladi planinci osvojili nova znanja planinske šole, raziskovali gozd, preizkušali svoje spretnosti v adrenalinskem parku ter nabirali izkušnje, ki jih v dolini težko dobijo. Ker smo bili tam ravno v času vročinskega vala, smo oblekli kopalke in se osvežili s curkom vode iz »šlaufa« – boljše kot vsak slap ali morje! Prosti čas so si zapolnili tudi z vožnjo s tubami in bobom, ki je prava atrakcija. Tudi sama sem uživala v spustih in za trenutek spet prebudila otroka v sebi.

Poseben večerni vrhunec je bil nočni pohod do Pečovniške koče na Grmadi, kjer smo se ob čaju pogreli, poklepetali in se za hip ustavili v tišini noči. Taki trenutki ustvarijo spomine, ki jih otroci nosijo s sabo še dolgo. Seveda na taboru niso manjkale niti naša tradicionalna

pastirska večerja in ustvarjalne delavnice, na katerih je vsak izdelal nekaj, kar je lahko odnesel domov kot spominek na prijateljstva in skupne trenutke.

Tabor mi tudi tokrat ostaja v lepem spominu – poln glasnega smeha, novih veščin in drobnih trenutkov, ki nas povezujejo. Letos smo ga soustvarjali Natalija, Sara, Hedvika, Dominik in Jakob, skupaj pa smo skrbeli za kar petintrideset otrok, ki so s svojo energijo, radovednostjo in iskrivostjo znova naredili tabor nepozaben.

Pridobivanje spretnosti / Foto: Natalija Vahčič

Planinski tabor za odrasle Gozd Martuljek

Toni Hribar

Planinski tabor v Gozdu Martuljku, namenjen odraslim planincem, je potekal od ponedeljka, 11. avgusta, do četrтка, 14. avgusta 2025.

Prvi dan se nas je 23 napotilo do Martuljskih slapov. Vsi smo prišli mimo prvega slapa do kočice pri Ingotu. Sedem nas je nadaljevalo pot do vznožja poti k drugemu slapu, ostali pa so počakali pred končnim, z jeklenico zavarovanim delom poti. Popoldne se nam je v hotelu pridružil še Marko Gramc, nakar smo se štirje podali na ferato Havadnik.

Drugi dan smo se napotili na Tromejo: 4 s kolesi, ostali z avtom do Rateč, 2 pa sta se odpeljali še bližje končnemu cilju. Na vrh je prišlo 20 pohodnikov in 4 kolesarji. Po spustu smo se zapeljali še v bližino Trbiža v Italiji in si ogledali Napoleonov spomenik ter sotesko Male Ziljice (Orrido dello Slizza). Skupaj je pot prehodilo 15 pohodnikov. Po povratku v hotel se je skupinica štirih odpeljala kopat v jezero Kreda v dolini Radovne in na ferato v Mojstrano.

Tretji dan smo se spet razdelili: 7 jih je odšlo na turo na Trupejevo poldne, 2 kolesarja sta premagala pot v Tamar, kamor so se napotili tudi ostali udeleženci pešci. V Tamar nas je skupaj prišlo 14 pohodnikov in 2 kolesarja.

Četrți dan, zadnji, nas je 12 krenilo na Vitranc. 7 nas je prišlo do Mojčinega doma, 5 pa jih je v dveh skupinah nadaljevalo še do Ciprnika. 10 udeležencev je opravilo pohod do planinske kočice v Krnici ali si ogledalo izvir Save Dolinke v Zelencih, 2 udeleženki sta se odpeljali proti domu.

Tabor je potekal v dobrem vzdušju in brez zdravstvenih težav. Nekoliko nas je prizadela le kazen, ki smo jo prejeli za parkiranje ob cesti proti Tromeji. Prekršek smo nehote naredili, ker nam je neki voznik tovornjaka zagotovil, da tam smemo pustiti vozilo.

Pod Martuljskimi slapovi smo za srečo in pravo smer na oznake dodali kamen ali dva / Foto: Vera Kerin

Hotel Rute / Foto: Vera Kerin

Letos je bila skupina planincev izredno heterogena in je dva vodnika nisva mogla imeti pod nadzorom v celoti: dva udeleženca sta uporabljala zgolj nastanitvene zmogljivosti, dva sta bila telesno daleč pred ostalimi, štirje kolesarji so vozili po svoje, večino pa je sestavljala glavnina s solidno telesno pripravljenostjo ter nekaj udeležencev, ki so zaradi starosti ali zdravstvenih omejitev zmogli le manjše obremenitve. Zato bi bilo v prihodnjem letu zelo smiselno angažirati še tretjega vodnika in razmisliti o povečanju števila na 30 udeležencev. Kot morebitno okrepitev vidim Urško Škaler, ki je uspešno opravila sprejemni izpit za vodniški tečaj in je pri vodenju dejansko sodelovala že letos. Že v razpisu pa moramo zapisati, da bodo ture sicer prilagojene zmogljivostim udeležencev, da pa za tiste, ki ne hodijo v organizirani skupini, društvo ne prevzema odgovornosti.

Zdaj sem »PRAVI SLOVENE«

Ivo Koler, 12 let

Na Triglav sem se želel odpraviti že leta 2024, a so se mi sanje uresničile šele jeseni 2025, natančneje 7. septembra. Pripravil sem si opremo: samovarovalni komplet, čelado, pohodne čevlje, primerna oblačila – letna in zimska, planinski nahrbtnik s hrano in pijačo, pohodne palice.

Zbudili smo se zgodaj zjutraj. Bil sem dobro naspan in pripravljen na avanturo. Pojedli smo zajtrk, se oblekli in odpeljali z avtom do Rudnega polja na Pokljuki. Tam smo se obuli v pohodne čevlje, si nadeli nahrbtnike in začeli s hojo. Najprej smo hodili po mešanem gozdu, nato pa je bilo vse več iglavcev. Hoja je bila razgibana, zabavna in mi polni pričakovanj.

Na potki je bila občasno zemlja, pa spet kamenje in korenine. Ponekod je bila pot zahtevnejša, na eni strani je bil strm prepad. Tam sem hitreje stopil in se držal varne strani hriba. Kljub temu sem užival. Kmalu se nam je pogled razširil in prišli smo do izvira pitne vode, kjer smo si malo odpočili in se razgledali po bližnjih Viševniku in Draškem vrhu. Čez nekaj časa smo prišli do kočice Vodnikov dom, kjer smo si zopet lahko natočili svežo izvirno vodo. Opazil sem, da so na terasi naredili naravni hladilnik in so pijačo hladili kar z mrzlo gorsko vodo. Srečali smo dosti planincev, večina se je že vračala domov, saj je bila nedelja, nekateri pa so bili le na nedeljskem izletu do kočice.

Naša naslednja postojanka je bila kočica Planika. Tam smo se najedli in ker je bil lep dan, nam pa je ostalo še dovolj moči, smo si nadeli samovarovalne komplete in se odpravili na glavni cilj – vrh Triglava. Pot je bila ponekod strma, krušljiva, plezalna in tam smo se vpeli na varovala. Potrebovali smo kar nekaj časa, da smo prišli na vrh, saj smo na nekaterih mestih čakali planince, ki so se spuščali. A na vrhu je bilo vse poplačano: imeli smo najlepši razgled! Videlo se je do morja, vse do moje none in nona v Piranu. Na vrhu so me krstili. Dobil sem jih z vrvjo po ta zadnji. Bil sem tako vesel – zdaj sem »pravi Slovenec«!

Po evforiji in čudovitih razgledih smo sestopili po isti poti čez mali Triglav do kočice Planika. Tik pred zadnjo steno spusta smo videli dva gamsa, mamo in mladička. Še nikoli nisem videl gamsov tako od blizu. V koči smo pojedli večerjo. Meniji so bili napisani v slovenščini in angleščini. Osebjem je bilo zelo prijazno. Imeli smo svojo sobo, ki je bila kar udobna, vendar če imate alergijo na pršice kot jaz, ne pozabite tabletk proti tej nadlogi. Na srečo ima moja mama takšne zadeve vedno s sabo in me tudi pršice ne ustavijo.

Ko smo se zbudili in pojedli zajtrk, smo se začeli spuščati v dolino. Lepo je bilo ob tem gledati sončni vzhod in lepo gorsko pokrajino. Ko smo prišli do Rudnega polja, sem lahko opazoval helikopterski polet, saj so vozili material na Kredarico, kjer je potekala nekakšna obnova.

Pot, ki smo si jo izbrali, je bila super in dobro označena. Imeli smo veliko osupljivih razgledov, lepih točk za počitek, vode iz izvira. Poleg vsega nam je služilo tudi vreme.

Upam, da se boste tudi vi imeli tako lepo na poti na Triglav.

Krst / Foto: Tadeja Ris Koler

Izlet na Prisojnik

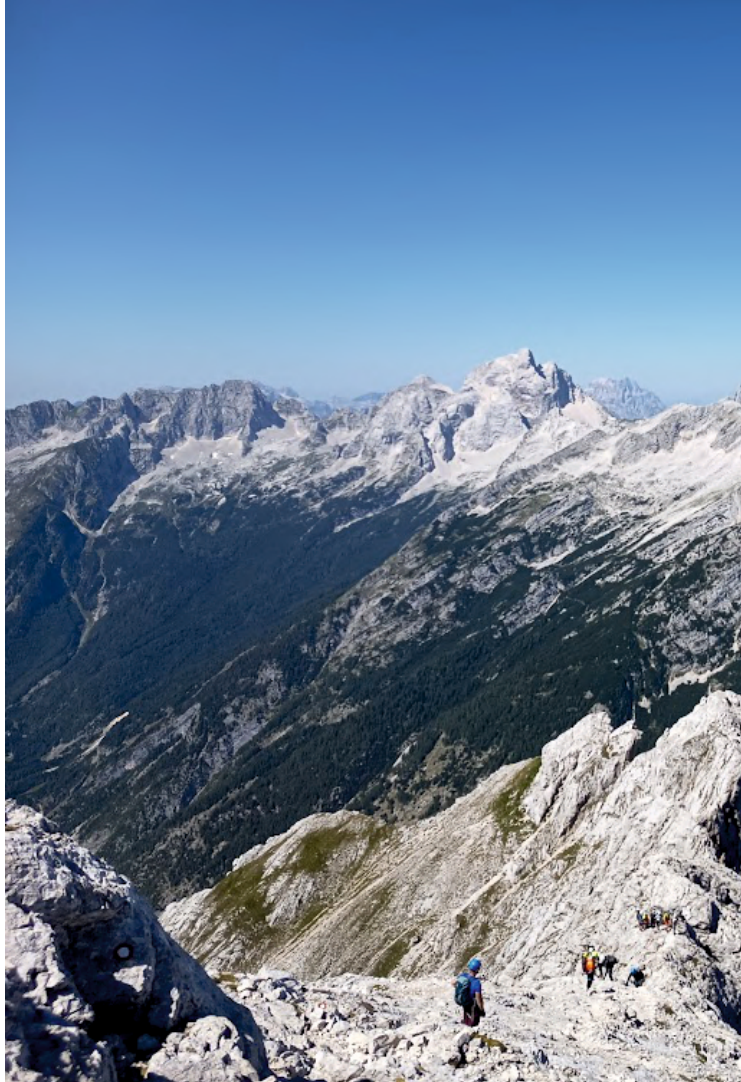
Metka Hrovatič

Prisojnik ali Prisank, kot mu pravijo po domače na Gorenjskem, je eden izmed vršacev, ki sem si ga dolgo želela osvojiti. V začetku avgusta je bil v našem društvu razpisan izlet na to lepo in prepoznavno goro in takoj sem se prijavila.

V zgodnjem jutru, ki je obetalo lep dan, smo se zbrali na običajnem zbirališču, se porazdelili v osebne avtomobile in v načrtovanem času prispeli na Vršič, kjer je bilo naše izhodišče. V Tičarjevem domu smo si privoščili jutranjo kavo, potem pa se dobre volje odpravili na pot. Že po prvih korakih po makadamski poti se je v meni prebudilo tisto posebno veselje in navdušenje, ki ga planinci občutimo, ko na začetku poti najprej globoko vdihnemo kristalno čist jutranji gorski zrak. Pred nami je cilj, ampak vsi vemo, da je pot tista, ki razkriva čare in lepote pokrajine in poživlja srce in duha vsakega izmed nas. Makadamska pot je kmalu prešla v uhojeno planinsko stezo, ki se zmerno vzpenja po pobočju. Dobro razpoloženi smo hodili med ruševjem in sonce, ki je začelo ogrevati dan, je iz njega izvajljalo dišeče in zdravilne vonjave.

Kmalu smo se povzpeli do travnatega vrha Sovne glave. Pot se je tu položila in pred nami je bil ves čas naš cilj, Prisojnik, s soncem obsijan in jasno izrisan pod modrim nebom. Navduševali so nas tudi razgledi na okoliške gore in zelena pobočja in doline pod njimi. Da ne omenjam prečudovitih pisanih vrčičkov gorskega cvetja, katerih lepota barv in oblik me vedno znova navduši in gane.

Po dokaj lahki hoji je sledil rahel spust, nato pa se je začela zahtevna grebenska pot proti vrhu. Pred nami je bil strm vzpon po južnem grebenu Prisojnika. S pomočjo varoval smo se povzpeli do Prednjega okna. Od tu se z leve strani priključi ferata, zelo zahtevna Kopačarjeva pot, ki z Vršiča strmo vodi skozi okno. Do tu na poti nismo srečevali veliko pohodnikov, od tod naprej pa je bilo planincev dosti več. Po nekaj minutnem oddihu in občudovanju te ogromne skalne razpoke, ki tvori okno proti severu, smo vzpon nadaljevali. Še vedno so bila v pomoč varovala, vendar pa je bil strm skalnat greben mestoma izpostavljen in prepaden, potrebno se je bilo oprijemati skal in počasi premagovati višino navzgor. Tik pod vrhom se z desne pridruži še Južna oziroma Slovenska pot in z njo še nekaj planincev. Še nekaj

Razgled s Prisojnika / Foto: Metka Hrovatič

metrov po skalah navzgor in naposled smo vsi skupaj stali na vrhu Prisojnika z 2547 m nadmorske višine. Preznojeni in zadihani, a z veličastnim občutkom zmagovalstva, veselja in sreče, smo posedli po skalnatem, dokaj širokem vrhu in občudovali razglede. Bili so osupljivi. Triglav, Mangrt, v ozadju Montaž, Jalovec so kot mogočni velikani kraljevali visokogorski pokrajini pod seboj. Tišina, ki jo piš vetra še poudari in ki je ne zmoti niti pogovor planincev, me na vrhovih gora vedno zelo prevzame.

Po malici, žigosanju knjižic in poživljajočem oddihu na vrhu je bil čas za odhod. Nadelo smo si čelade, oprtali nahrbtnike in se odpravili navzdol. Za povratek sta vodnici izbrali Slovensko pot. Čeprav je označena kot lažja, je bilo potrebno v prvi tretjini spusta zelo veliko pozornosti pri izbiri koraka. Tudi varovala so bila v pomoč, a treba se je bilo spet oprijemati skal in se počasi spuščati. Naposled smo prispeli do travnatega pobočja, kjer je hoja postala spet lahka in sproščena. Prečkali smo še z ruševjem poraščeno pobočje in preden smo prispeli na izhodišče, smo se ozrli in pozdravili Ajdovsko deklico. Legenda pravi, da je bila dobrega srca in zdelo se mi je, da iz svojega sklanega domovanja prijazno gleda na nas in da je tudi ona vesela, da smo imeli srečo na poti.

Torkarji soncu naproti

Metka Žlak

Šele dobro prebujeni v moker torek, 7. oktobra, smo se zbrali na avtobusni postaji in zvedavo klepetali, kaj nas danes čaka. Na začetku poti nas je še spremljal dež, nato je sledila megla, ko smo zavili proti lepo urejeni Poljanski dolini, pa se nam je že nasmihalo sonce. V Škofji Loki smo pobrali našo Urško, ki hribe, kamor smo namenjeni, pozna zelo dobro. Malo naprej od Železnikov smo zavili navkreber proti Sorici in Soriški planini. Peljali smo se skozi lepo urejene manjše zaselke in prelepo Sorico, kjer smo ob poti opazili spomenik slikarju Ivanu Groharju. Sorica je njegova rojstna vas. Cesta je lepa, zelo vijugana, da nam je večkrat zastal dih, a voznik Aleš nas je varno pripeljal do parkirišča na Soriški planini.

Nasmejani in dobre volje smo se hitro pripravili za začetek pohoda. Dogovorili smo se, da bomo hodili v počasnem tempu in že korajžno zakorakali na zasneženo smučišče. Od snega pobeljeno pobočje se je lesketalo v soncu. *Tja gremo mi, soncu naproti!*

Gorniške veščine, dobra pripravljenost in dobra oprema so ključnega pomena, ko se odpravimo v gore, je pa tudi sreča tista, ki spremlja varen korak. Zato sem neizmerno hvaležna za vsak srečno opravljen pohod in vzpon, ki mi obogati življenje in daje moč. Tudi izlet na Prisojnik je bil nepozabno doživetje. Tako kot smo ga začeli, smo ga tudi zaključili v Tičarjevem domu na Vršiču v prijetnem vzdušju. Sledila je vožnja proti domu in v poznih večernih urah smo srečno prispeli nazaj v Brežice.

Gorsko cvetje / Foto: Metka Hrovatič

Počasi, a vztrajno smo drug za drugim hodili za Urško, ki nam je ves čas pripovedovala, kaj vse bomo še videli. Na koncu kolone je hodila Karmen, ki je pazila, da ni nihče omagal ali preveč zaostal. No, omagal ni nihče, saj smo si na vrhu smučišča ob sedežnici privoščili malo daljši odmor z malico. Vsi smo po dobri uri in pol hoje z vmesnimi postanki prispeli na vrh Lajnar. Tam smo imeli prekrasen razgled na vse strani neba in prelepe gore. Lahko smo bili veseli, da je bila z nami Karmen, ki nam je razkazala in poimenovala vse vrhove daleč naokoli. Ker je bila vidljivost zelo dobra, smo poleg vseh bližnjih vrhov v Julijskih Alpah, tudi našega očaka Triglava, videli še Begunjsčico, Golico, na drugi strani Črno prst pa Porezen in Blegoš. Malo naprej proti vzhodu je iz ljubljanske meglice kukala Šmarna gora, še naprej proti vzhodu smo opazili tudi Kum in celo Trdinov vrh v Gorjancih. V dolini pa Baška grapa in Podbrdo. Nepozabno! Takih razgledov in občutkov ne doživimo v še tako lepih filmih. Navdušeni, polni čudovitih pogledov smo nadaljevali po lepo zasneženi Rapalski meji, na kateri je bilo vidno plazenje snega. Ogledali smo si ostanke I. svetovne vojne bunkerje in vlečnico ter nekoč karavlo, sedaj pa hlev za ovce, ki se poleti pasejo na planini. Pod karavlo smo ubrano zapeli še našo himno, ki je očitno dobro zvenela, saj so nam z vrha trije mladi pohodniki zaploskali in pomahali. Prešerno

Soncu naproti / Foto: Vera Kerin

razpoloženi smo se odpravili naprej po krožni poti, od tu je vodila le še navzdol proti vznožju smučišča, kjer so nas čakali avtobus z voznikom in naši štirje člani, ki iz zdravstvenih razlogov ne bi zmogli celega pohoda. So si pa zato ogledali prelepo Sorico s spomenikom in rojstno hišo Ivana Groharja. Polni lepih vtisov in praznih želodcev smo posedli in že vijugali proti Železnikom in kmalu po cesti proti Ljubljani.

Naša vodnica Urška se je na hitro dogovorila, da so nas v piceriji v Dražgošah nahranili in odžejali, mimogrede smo pa še v živo, večina nas prvič, videli spomenik dražgoške bitke. Sonce, ki nas je pridno spremljalo ves čas, je počasi tonilo za hribe, mi pa se prijetno utrujeni, polni vtisov in lepih spominov odpeljali proti domu.

V imenu vseh triintridesetih pohodnikov se zahvaljujem Planinskemu društvu Brežice, ki nam je omogočilo ta čudoviti izlet. Posebna zahvala gre seveda našima vodnicama Urški in Karmen, ki sta izlet naredili za nas nepozaben. Zahvala tudi Darinki, ki nas vsak torek prešteje in zabeleži, vmes pa opravi nešteto klicev in uredi vse potrebno, da se imamo Torkarji potem lepo.

Hvala vsem.

Poletno Pohorje

Mija Novak

Že četrtrič sem organizirala poletno potepanje po hribih, tokrat je prišlo na vrsto Pohorje, saj sem se odločila, da ponovno prehodim Slovensko planinsko pot. Na vlaku za Maribor se nas je zbrala vesela družina devetih navdušencev vseh starosti. Vreme je bilo obetajoče.

V Mariboru seveda najprej kava in zadnja nabava, saj na naši poti ne bo trgovin. Še vožnja z lokalcem do Radvanja, prvi žig in pot pod noge proti zgornji postaji vzpenjače. Nahrbtnik se še ni prav prilegel na hrbet, ampak glede na dolžino poti se še bo. Vzpenjača je tu, naša malica pa tudi. Nadaljevanje hoje do drugega žiga, seveda tudi piva, in spanju naproti.

Ruška kočica se je hitro prikazala, prijazen oskrbnik nas je lepo sprejel in postregel. Bogatejši smo že za tri žige. Nov

Veselo na pot / Foto: Mija Novak

dan, nova pot, novi žigi. Klopni vrh, Pesek in spanje v Ribniški koči, ki po prenovi in ponudbi žal ni več koča, ampak hotel. Med potjo smo našli že prve gobe. Na Kopah spet žig in dobra kava.

Pot proti Kremžarici ni bila nič prijazna, saj je ponoči deževalo, pa smo morali pri spustu s Strmega brega paziti na vsak korak. Koča na Kremžarjevem vrhu nas je sprejela v megli, tudi oskrbnik še ni slišal za dobro voljo. Spust v dolino proti Slovenj Gradcu je bil zaradi mokrega terena kar zahteven, je bilo pa pivo zato dobro. Po počitku smo se odpravili proti zadnjemu prenočišču – Poštarskemu domu pod Plešivcem. Prijazna oskrbnica nam je pokazala sobe, postregla z odlično enolončnico in domačim štrudljem.

Po Haloških gričih do sonca in lune

Nada Opravž

V meglenem jutru smo se z avtomobili pripeljali v Cirkulane, kjer smo si najprej privoščili skodelico kave. Po kratkem postanku smo en avto prestavili v Podlehnik, počakali, da sta se šoferja vrnila, in začeli na pohod.

Megla se je počasi razkadila, že so prvi sončni žarki pozlatili griče in razkrili čudovito pokrajino Haloz, ki nas je takoj očarala s svojo spokojnostjo in pisanostjo. Pot se je na nekaterih odsekih rahlo vzpenjala, nato pa spet spuščala v doline. Hodili smo po vijugasti cesti med vinogradi in travniki. Pokrajina se je z vsakim korakom spreminjala, a vedno znova očarala. Na naši levi je mogočno bdela Donačka gora, kot tihi varuh teh krajev, čez čas pa se je razprostrl pogled proti Ptuju, mestu s prepoznavnim gradom in bleščečo reko Dravo, ki se je lenobno vila po dolini. Vmes smo se ustavili ob velikem, lepo izdelanem klopotcu, ki je bil tih in miren, a še vedno ponosno razpet nad trtami, kot bi varoval spomin na poslavljanje se jesen. Tam smo naredili tudi skupinsko fotografijo, saj je bil razgled res nekaj posebnega. Na poti smo srečali čredo škotskih krav, ki so se mirno pasle na sončnih pobočjih, ujete v idilo jesenskega dne. Zanimiva so nam bila nenavadna in lepa imena vasi, skozi katere smo hodili – Vareje, Vinograd in še nekaj drugih, ki jih v naših krajih ne slišimo ali pa imajo drugačen pomen. Vsa vaška imena so zvenela domače in prijazno, kot bi pripovedovala svoje zgodbe o življenju v

Ker smo že dva dni pridno hodili, so se trije udeleženci odločili, da gredo kar domov. Ostali smo po dobrem zajtrku krenili še na Uršljo goro, kjer se je devetim žigom pridružil deseti! Spustili smo se v Kotlje, na vlak naj bi vstopili na Ravnah. Domačini so nam obljubili lokalni avtobus do pet kilometrov oddaljenih Raven. Žal ta med počitnicami ne vozi, zato smo imeli po vseh prehojenih kilometrih še trening zelo hitre hoje. Vsi smo zmagali, saj smo ujeli vlak, ki nas je popeljal najprej do Maribora, nato pa še v naše Posavje.

Pestra narava / Foto: Nada Opravž

teh gričevnatih krajih. Po krajšem vzponu smo si privoščili počitek in malico. Okoli nas so se razprostirali s soncem obsijani vinogradi, trte so se bleščale v vseh možnih odtenkih rdeče, rumene in zelene barve. Nekje ob poti je moja pozornost pritegnila kapelica z urejenim brezovim drevoredom – prizor, ki je deloval skoraj pravljnično v mehki svetlobi popoldneva. V daljavi se je že prikazal Boč, ki nas je spremljal še lep del poti, kot bi nas spodbujal proti cilju.

Ko smo se ob koncu dneva zadovoljni in prijetno utrujeni vračali domov, nas je spremljal čudovit sončni zahod. Nebo se je obarvalo v tople oranžno-rdeče tone, griči pa so se počasi izgubljali v večerni meglici. Čez nekaj časa se je pojavila polna luna, ki je stopila na nebo tiha in zadržana. Njena srebrna svetloba je nežno obsijala haloške griče in nas kot čaroben zaključek popolnega dne spremljala vso pot domov.

Tečaj »MARKACIST B«

Laura Rueh

Razmišljala sem, o čem pisati. Društvenih izletov sem se letos udeležila bore malo. Potem sem se domislila tečaja za markacista B, ki je letos potekal na Smrekovcu. Nazadnje sem bila tam pozimi in krepko pred leti, zato sem se napovedane lokacije toliko bolj razveselila. Na pot sem odrinila kar v četrtek, ker so se naslednji dan predavanja začela že zgodaj zjutraj. Veselila sem se tudi srečanja s »sošolci«, s katerimi smo na Boču opravljali tečaj A.

Dom se nahaja na nadmorski višini 1377 m in stoji na južnem pobočju Smrekovca v Kamniško-Savinjskih Alpah. Je v upravljanju PD Črna na Koroškem. Zanj skrbi par, ki nas je sprejel z odprtimi rokami, čutili smo se zares dobrodošli. Zelo dolgo je že tega, kar sem bila nazadnje tukaj. Bila je zima, zelo bogata s snegom. To so bili časi zmagovite smučarke Tine Maze in spominjam se nedelje, ko smo se v globokem snegu bližali koči, iz katere se je slišalo huronsko vpitje domačih planincev, ki so izkoristili lepo zimsko nedeljo in prišli navijati za domačo favoritko, pa čeprav le pred televizijo. Danes me je kočica pričakala preurejena in prijazno topla. Ker je nekaj tečajnikov razmišljalo podobno kot jaz, nas je bilo tisti četrtek večer zbranih kar nekaj. Razveselila sem se Brigite, markacistke iz Dravograda. Samo dve dekleti med samimi fanti!

Naslednje jutro, v petek, je bilo na sporedu najprej predavanje o meteorologiji, ki ga je odlično pripravila simpatična Veronika Hladnik Zakotnik, sicer tudi sama markacistka. Zanimivo in poučno predavanje je kar prehitro minilo. Ves ostanek dneva je potekal med različnimi predavanji in delom na terenu. Vreme je bilo kot narejeno nalašč za nas.

Veselila sem se tečaja orientacije, pa sem bila kar malo razočarana. Inštruktor nas je peljal v gozd, kjer smo si na telefon naložili aplikacijo, in to je to. Vse je delovalo le toliko, kolikor je bil prisoten signal, ki ga po navadi v hribih ni. Počutila sem se kot »google turist« s telefonom, prislonjenim pred nos. Kje sta pri vsej tej tehnologiji dobri stari kompasi in papirnati zemljevidi? Samo aplikacije in zasloni! Povprečna starost markacistov v Sloveniji ni ravno nizka in skrbi me, kdo bo še želel sodelovati v tej tehnološki poplavi. V soboto smo cel dan

Markacija / Foto: Laura Rueh

delali novo pot na vrh Smrekovca. Vzdušje je bilo prešerno in veliko parov pridnih rok je pozno popoldan imelo kaj pokazati. Inštruktorji so bili zelo zadovoljni, vsaj tako so nam zatrjevali. Mogoče so nam tudi zato pripravili odlično večerjo. V nedeljo zjutraj sem se zgodaj odpravila proti vrhu, seveda po novo narejeni poti. V daljavi se je videl odblik velenjskega jezera. Kmalu bo tam polno kopalcev. Nedelja je, dan za počitek. Vsak bo po svoje izkoristil lep zgodnjepoletni dan. Na vrhu so se mi pridružile ptice z jutranjo arijo. Je lahko še lepše?

Brigita me je v koči že čakala z dišečo kavo. Dopoldan smo naredili še nekaj kozmetičnih popravkov na poti, prisluhnili še enemu predavanju in ponovili znanje o prvi pomoči. Tečaj je bil opravljen. Vsi dvomi so izginili. Prav sem naredila, da sem šla. Poslovala sem se od Smrekovca in tečajnikov. Trije dnevi so res prehitro minili, sem ugotavljala na poti proti dolini.

Nedeljsko popoldne je počasi ugašalo, sonce se je skrilo za smrekovške smreke.

A photograph of three purple flowers with yellow centers growing in a field of dry, yellowish-brown grass and green foliage. The flowers have fuzzy, white, hairy stems and bases. One flower is in the foreground, slightly to the left, and another is to its right. A third flower is in the background, slightly to the left of the center. The text "Naravovarstveni utrinki" is overlaid in white at the bottom of the image.

Naravovarstveni
utrinki

Pri ribniku Trebče / Foto: Meho Tokić

Naravovarstveni izlet ribnik Trebče

Tončka Tokić

Dne 13. 4. 2025 je odsek za varstvo gorske narave pri PD Brežice organiziral naravovarstveni izlet na žabjo domačijo ob ribniku v Trebčah, kjer je urejena slikovita učna pot mrestišče za dvoživke tega območja. Učna pot je bila urejena v okviru projekta za ohranjanje dvoživk in obnove njihovih habitatov LIFE AMPHICON in ob podpori občine Bistrica ob Sotli. Sam ribnik Trebče se nahaja v osrčju Kozjanskega regijskega parka območja nature 2000. Na Kolarjevi domačiji je info center za dvoživke in urejen muzej dvoživk. Voden ogled le tega je možen vsak delovnik od 10. do 15. ure od 2. 4. 2025 dalje. V spomladanskem času mrestenja se dvoživke s kopnega prek ceste in gozdnih poti napotijo do ribnika kjer poteka parjenje. Nastaja mrest, ki skoraj v celoti prekriva vodno površino ribnika. Iz mresta in odloženih ličink se izleže mladi živelj rjavih žab, sekulj, krastač, planinskih in navadnih pupkov, velikih pupkov in močeradov. Da bi dvoživkam omogočili varen prehod na cestnem odseku

Podsreda – Bistrica ob Sotli so pristopili k gradnji štirih podhodov za prehod dvoživk in zgradili trajne varovalne ograje.

Sprehodili smo se po učni poti, se s postavljenih info tabel podrobno seznanili z življenjem tam živečih dvoživk. Po kratkem postanku za malico smo pot nadaljevali v Podsredo, kjer smo si ogledali Kukovičičev mlin, ki je še edini delujoči vodni mlin na Kozjanskem. Na ekološki kmetiji Kukovičič smo si kupili več vrst sveže zmlete moke in se polni lepih vtisov odpravili na pot proti domu.

Pestrejša kot je rastlinska sestava mejic, bolj žive so / Foto: mag. Hrvoje Teo Oršanič

Kje so tiste mejice?

Barbara Kink, ZRSVN OE NM

V tokratni rubriki se posvečamo pozabljenim in prezrtim mejicam, večkrat ovrednotenim kot velik »nebodigatreba«. Gre za ozke linijske strukture grmovja ali dreves, pri tleh obraščene s slojem zelnatih rastlin. Izvorno so služile kot razmejitve med zemljišči, od tod tudi njihovo ime. Nekatere so še ostanki nekdanjega krčenja gozda, lahko so zrasle spontano ali bile zasajene.

Prisotne so v vseh predelih Slovenije: v nižinah in na gričevjih, na poljih, v dolinah rek in potokov. Najdemo jih okoli mlak, ribnikov in mrtvic, večkrat ločujejo terase strmih travnikov. Pogoste so v urbanem okolju, okoli stanovanjskih hiš in gospodarskih poslopij, ob poljskih poteh, na brežinah cest in ob železnicah.

Mejice so značilni elementi mozaične kulturne krajine, ki jo soustvarjata človek in narava. V krajini prekinjajo monotonost in tako zagotavljajo njen lep videz.

Rastlinske vrste, ki tvorijo mejice, se razlikujejo med pokrajinami, v glavnini pa gre za veliko pestrost naslednjih: robida, šipek, črni trn, leska, črni bezeg, glog, dren, trdoleska, dobrovita, brogovita, srobot, kovačnik, hrast, gaber, vrba, jelša, brest, javor, jesen...

Mejice so življenjski prostor številnih organizmov in povezovalni koridorji med različnimi življenjskimi okolji, zato povečujejo vrstno pestrost v pokrajini. V mejicah živijo, se hranijo, razmnožujejo, počivajo ter se vanje zatečejo pred neugodnimi vremenskimi razmerami in pred plenilci številne živalske vrste, na primer žuželke – hrošči, metulji, kačji pastirji, divji opraševalci, dvoživke, plazilci, ptice, sesalci ... Mejice so tudi preletni in selitveni koridorji. Pomembna je mreža mejic, še posebej so zaželeno široke grmovno-drevesne mejice v intenzivno obdelani kmetijski ali bolj poseljeni primestni krajini. Mejice imajo pomembno vlogo pri

skladiščenju ogljika iz ozračja in zmanjševanju emisij toplogrednih plinov. V obliki obrežne zarasti ob vodotokih pomembno vplivajo na temperaturo vode in posledično na količino raztopljenega kisika. Močno prispevajo k bolj kakovostni vodi, saj delujejo kot pregrada, ki zmanjšuje spiranje hranil, gnojil, pesticidov in usedlin v podzemne in površinske vode. Poleg tega rastline v mejicah lahko uporabijo presežek hranil s kmetijskih površin in tudi vodotokov za svojo rast in tako omogočajo kroženje snovi v naravi. S tem ohranjajo in izboljšujejo kvaliteto vode za vodne živali – školjke, potočne rake, ribe in vse nas. Mejice so velik kmetov pomočnik, saj v njih živijo živali, ki se hranijo s škodljivci na kmetijskih površinah. Na različne načine uravnavajo preskrbo posevkov z vodo: z zmanjševanjem izhlapevanja in skladiščenjem vode blažijo negativne vplive suše ter črpajo odvečno vodo iz tal v obdobjih obilice dežja. Uravnavajo dotok vode iz celotnega prispevnega območja in učinkovito zmanjšujejo tveganje za poplave. Kmetijska tla ščitijo pred vetrno in vodno erozijo. Mejice dajejo zaščito pašnim živalim na pašniku, in sicer pred vročino, vetrom in večjimi nalivi. Označujejo meje lastništva zemljišč, razmejujejo zemljišča različnih rab in odvrčajo od kmetijskih površin večje živali, kot so jelenjad in divji prašiči. V naseljih pomagajo zajeti prašne delce in omejijo zračno onesnaževanje, prav tako blažijo učinek visokih temperatur in hrupa. Nenazadnje pa so mejice lahko tudi vir hrane ter ob trajnostnem upravljanju vir surovine in energije.

tudi nevednosti. Mnoge so se zaradi neprimerne vzdrževanja preveč razrasle ali postale preredke.

Varstvo mejic brez upravljanja ni mogoče. Pomembno je tako ohranjati in vzdrževati obstoječe mejice, kot tudi zasajati nove. Mejice vzdržujemo zunaj vegetacijskega obdobja rastlin in aktivnega obdobja živali.

Odstranjevanje zarasti je v skladu z *Zakonom o divjadi in lovstvu* (UL RS št. 16/04 s spremembami) dovoljeno med 1. avgustom in 1. marcem. Fizične posege v mejicah (npr. žaganje, obrezovanje, redčenje, urejanje krošenj) je najbolje opraviti pozimi. Za urejanje obrežne vegetacije ali mejic ob vodotokih je potrebno na območju Nature 2000, zavarovanega območja ali naravne vrednote, pri pristojni upravni enoti pridobiti dovoljenje za poseg v naravo (*Pravilnik o presojah* – UL RS št. 130/04 s spremembami).

Pionirski gozd

Mojca Bogovič

Slovenski jezikovni portal Fran v enem delu opredeljuje geslo »pionir« kot nekoga, ki pride v do takrat še nepoznane, nezavzete kraje, je torej osvajalec. To velja tako za ljudi kot za rastline ali živali. Pionirske vrste so tiste vrste, ki osvajajo nova območja zemeljske površine in ustvarjajo pogoje za življenje sebi in drugim oblikam organizmov. Odlikujeta jih trdoživost, robustnost, zlepa se ne predajo razmeram, v katerih uspevajo. Zaradi teh lastnosti pripravijo pogoje za življenje tudi drugim rastlinskim in živalskim združbam. Tako se godi tudi z gozdom.

Gozdnatost Slovenije je v 150 letih iz 36 odstotkov narasla na 58 odstotkov. Torej je več kot polovica naše države pokrita z gozdom. Tako hiter porast gozdnatosti je delno posledica ogozdovanja (ustvarjanje gozda s sajenjem dreves) naše dežele, v veliki meri pa tudi opuščanja in zaraščanja kmetijskih površin. V naših krajih je veliko opuščenih vinogradov in pašnikov. Postopoma te površine prerastejo trajne zeli, ki jim sledijo grmovnice in drevesne vrste. Najbolj značilni predstavniki pionirskih drevesnih vrst so breze, jelše, vrbe, topoli. Pomembne lastnosti teh vrst so: skromne rastiščne zahteve, odpornost na pozebe, neobčutljivost na sončno pripeko ter zahteva po veliko svetlobe. Obilno

Z odstranitvijo mejic se ne spreminja samo podoba krajine / Vir: PISO

Ne glede na to, da imajo mejice za nas številne koristi, so zaradi neprimernih posegov marsikje skoraj povsem izginile. Izkrčene so bile zaradi modernizacije in intenzifikacije kmetijstva, industrializacije in urbanizacije,

Zaraščanje / Foto: Mojca Bogovič

in pogosto semenijo, tudi njihovo seme je izredno lahko in z vetrom leti zelo daleč. V mladosti hitro rastejo in tako zelo hitro zavzamejo prostor. Njihova življenjska doba je kratka in kmalu lahko prepustijo prostor klimaksnim oziroma končnim drevesnim vrstam, ki tvorijo naše gospodarske gozdove. To je povsem naravna sukcesija, ki traja dlje časa, kot če bi gozd zasadili. Na ta način se gozdovi tudi naravno obnovljajo po vseh večjih naravnih ujmah (požar, vetrolom, snegolom), ki smo jim priča v zadnjih desetletjih.

Zakaj o tem pišemo v naravovarstvenih utrinkih? Pomembno se je zavedati, da tako naravno vzpostavljanje gozda veliko manj stane, je bolj trajnostno in vodi v odpornejše gozdne sestoje kot obnavljanje s sajenjem. Vendar smo velikokrat neučakani, akcije pogozdovanja so v zadnjem času popularne in priljubljena oblika propagande donatorjev sadik. Vsekakor pa je pomembno, da se ogolele površine čimprej posadijo tam, kjer je nevarnost erozije ter vdora invazivnih tujerodnih vrst.

Posavskim planincem zelo blizu je primer zaraščanja Škofovega travnika na Bohorju. Del travnika še vedno kosijo, del preraščajo visoke trave, en del je prerasla orlova praprota, v zadnjem delu pa vidimo že pravi pionirski gozd, ki bo postopno prešel v klimakšno fazo.

Primer zaraščanja – Škofov travnik na Bohorju / Foto: Mojca Bogovič

Onkraj naših meja

Družinica / Foto: Natalija Vahčič

Manaslu treking

PO GORSKIH POTEH DEŽELE, OBJETE S HIMALAJO

Natalija Vahčič

Nepal. Dežela, objeta s Himalajo in osmimi najvišjimi osemtisočaki na svetu. Dežela med Indijo in Kitajsko, ki ponuja veliko različnih večdnevni trekingov. Dežela čudovite narave in srčnih ljudi. S sinom Jakobom sva se v oktobru 2025 podala na tritedenski treking v pogorju Manaslu, ki velja za manj obljudenega in daljšega, saj obsega okoli 180 km krožne poti, najvišji prelaz prečkaš na 5200 m.

Vabim vas k branju zelo skrajšanih popotniških zapiskov, daljša verzija je objavljena na spletni strani PD Brežice: <https://pdbrezice.si/index.asp?Page=Prispevki>

20.10.2025: Zagreb – Dubaj Katmandu

Pot se začne na letališču v Zagrebu, do Katmanduja – cilja in hkrati starta – letimo z vmesnim postankom v Dubaju. Pred odhodom je bilo potrebno urediti marsikaj: na daljavo začrtati traso trekinga, dobrega pol leta prej kupiti ugodne letalske karte, urediti zavarovanje Corris za višine nad 5000 m, si urediti e-vizo, prijaviti se na ambasadi, na banki naročiti nove bankovce in odblokirati kartice za rizične dežele, obiskati zdravnico, da naju opremi z zdravili, predvsem pa nabirati kondicijo. Na treking se odpravlja z najetim lokalnim vodnikom, ki sem ga našla na Facebooku.

Po neudobnem letu sva se popolnoma neprespana zjutraj znašla v divjem mestnem vrvežu in še sredi štiridnevnega praznika čaščenja svetlobe. Povsod glasba, prepevanje in razni rituali čaščenja bogov. Kako neznan in drugačni svet od naše urejene sterilnosti.

21.10.2025: Katmandu

Jutro se je začelo ob 3.00 po našem času, torej bo treba vsak dan vstati vsaj štiri ure prej kot doma. Katmandu je mesto templjev in stičišče različnih ver. Hinduizem in budizem sijeta v vsej svoji lepoti, miru in potrpežljivosti. Skrb zase in za notranji mir je vir bogastva nepalskih ljudi, ki se odraža v njihovem pogledu, nasmehu in toplini. Kadarkoli me odnese tako daleč, vselej občutim, da sem se znašla med najprijaznejšimi ljudmi. Kljub vrvežu je tu mir. Zdaj še bolj razumem, zakaj se mentalno izčrpan zahodnjak v nekaj dneh z lahkoto prepusti preprostem ritmu življenja, mnogi tu celo ostanejo ali preživijo po nekaj mesecev letno. Tu vse teče, ni občutka moraš, ni časovnega pritiska. Pa ne zato, ker gledam in vidim to z očmi

popotnika, dejansko tu so ta mir, veselje, notranja sreča.

22.10.2025: Katmandu – Machhakhola, 12 km

Pred nama je devet ur vožnje do izhodišča. Z 20 kg prtljage, nosačem, vodnikom in vsemi dovoljenji za vstop v regijo Manaslu se podajava proti prelazu Larke na 5160 m. Močno si želiva pod vrh sveta, mimo groba Nejca Zaplotnika, v skrite koticke visokogorskih vasi. »Pot!« je najin cilj, misel, povzeta po Nejcu.

Zakaj v Nepal v tem času? Ker je vreme od konca septembra do konca novembra ali aprila in maja, ko ni monsuna, idealno za hojo. V drugih delih leta v višinah nad 3000 m ni planinske sezone, saj so razmere za hojo neugodne. Midva, tako pravijo domačini, imava trojno srečo: priletela sva ravno na največji večdnevni festival v letu, nemiri v državi so se z izvolitvijo novega predsednika ustavili in vreme, ki je bilo še prejšnji teden moko in je sneg zajel dvesto pohodnikov pod Everestom, se je umirilo in je ta hip »perfect«.

23.10.2025: Yaruphant, 19 km

Začeli smo sanjsko! Pot je lepa, slikovita, mestoma ozka in dihi jemajoča, tehnično nezahtevna, korak je sproščen, misli se zibljejo v vetru. Čisto preveč lepo, da bi mogla ubesediti. Že na začetku poti so naju čakali kristalno čista reka, viseči mostovi, slapovi na vsakih nekaj sto metrov in čudoviti, gostoljubni ljudje. In bananovci, kava, praprot, gekoni, martinčki, mule, škržati, kokoške in račke ... Domovi skromni, a polni ljubezni in odprtosti. Opažam, da šola v revnih deželah, kamor se uvršča tudi Nepal, predstavlja otroku luksuz, saj je opremljenost nad nivojem njihovih domov in res edini vir informacij o svetu izven te

Namaste / Foto: Natalija Vahčič

skromnosti. Biti skromen je težko, če prihajaš iz našega okolja. *Manj* = več si že leta trobim, a se še vedno utapljam v desetkrat preveč vsega. Najtežje je sprejeti minimalistične WC-je. Brez vlažilnih robčkov in mini vložkov je skoraj nemogoče preživeti. Vse ostalo gre. Hrana sredi ničesar? Odlična in poceni. Sveža in domača. Prevladujejo riževi rezanci, juhe, riž in jajca.

24. 10. 2025: Ekle Bhatti, 15 km

Povprečno hodim dve uri več kot Jakob, ki na pol šprinta, vodnik ima težave s kondicijo in nas komaj dohaja, nosač se muči pod prtljago, jaz pa počasi stopam skozi vasi in klepetam z vaškimi otroki, njihovimi starši, starimi ženicami in z učiteljico. Otroke razveseljujem s tatuji in igračkami, ki so jih podarili moji artiški učenci. Res prav nobeden ni vsiljiv, vsi so prijetno pogovorljivi in vedri.

V naši skupini nas je pet. Vsi so super, a vsak tako poseben: *Vodič Phiroy*. Čista katastrofa! Ne neha govoriti.

Jakob. Moj vzorni, tihi sin je trenutno v čisto svojem svetu. Vem, da se ima na nek način lepo, a še zdaleč ne tako kot jaz. Klepetanja in fotkanja ne mara, pogreša svoje plezalne treninge, ves čas nas na neki točki čaka, bere Alpske bojvnike in se izogiba Phiroya. Bojim se, da je zadnjič takole z mano.

Roy, mlad profesor, totalno brez kondicije, ves dan moker pod vetrnim jopičem, s pasjo torbico okoli vratu. Ko me v vaseh dohiti, klepetava o izobraževanju, zelo zelo prijazen in lojalen je. Zadnji hip se nam je pridružil kot pomočnik, a je na takem pohodu prvič.

Samnasi. Živ Phirojev suženj, nosač, ki ne pozna niti ene angleške besede. V enih hlačah in izrabljenih teniskah se

lomi pod vso prtljago in streže na ukaz. Lep, šestindvajsetleten fant, ki gara, da preživi. Močno se mi smili. Med potjo mu dajem svoje priboljške; v koči poje vse, česar jaz ne morem pojesti. Neskončno hvaležen je. Brez njega bi ne zmogla toliko hoje, saj sama nosim največ štiri kilograme prtljage.

25. 10. 2025: Deng, 13 km

Namaste, dober dan. Tu je vsak dan dober. Duša pleše. Neopisljivo čudoviti in gostoljubni ljudje. Danes nismo napredovali v višini, ker je bilo ogromno spusta in manj dviga. V teh krajih je navada, da zvečer pijejo vročo vodo. Vse obroke imava plačane, a ne zmoreva toliko jesti, zato vsak dan enega izpustiva. S Phiroyem sva se sporekla, ko sva načrtovala jutrišnji dan: on razmišlja, kje bo jedel na vsaki dve uri in pol, jaz pa, kod bomo hodili.

26. 10. 2025: Prok, 17 km

Do vasice sem potrebovala skoraj šest ur, vodnik in ostala dva pa slabih devet ur. Očarljiva narava in presrečni domačini, ko so gledali svoje podobe na naših fotografijah. Dobila sem tri zaklade: čilijevo visokogorsko seme, turkizno ogrlico, na tleh pa se je tiho svetilo majhno budistično srce simbol sočutja in notranjega miru. Si lahko človek želi še kaj? Postanki postajajo najlepši del poti.

27. 10. 2025: Hinang Monastery, 16 km

Lastnik naše nastanitve je v otroštvu živel pri menihih. Zjutraj in zvečer izvaja ritual molitve, mantr. Bila sem del tega obreda. Vse diši po kadilih, ob ognju je toplo, zvok gonga seže globoko v dušo. Ima tri otroke, a so vsi odšli v svet.

Po jutranji mantri smo se podali na deveturno pot z veliko spusta in še več dviga. Prečkali smo himalajsko džunglo, opazovali ljudi pri delu, se čudili gorskim opicam, prečkali reke in slapove, poslušali petje ptic in bučanje ledeniške vode. Na 2800 m gojijo slastna eko jabolka, dojenčki tu nimajo plenice, tudi nepalski otroci imajo uši, ponoči naj bi okoli našega samostana hodile lisice in medvedi, čez dan se umaknejo in niso nevarni. Najmlajši otrok, ki se tu uči za meniha, je star le pet let. Če bi živela tu, bi imela vrt in nabirala koprive. Te rastejo na vsakem vogalu in zelo semenijo. Koprive so super živilo, ki ga žal tudi tu ne znajo izrabiti.

28. 10. 2025: Lhi, 15 km

Današnje jutro ni po programu. Zbudili smo se zasneženi. Močno deževje nižje na poti in sneženje malo višje sta nas prisilila, da ostajamo v budističnem samostanskem okolju in na komaj treh stopinjah opazujemo rituale menihov. Po novi napovedi bo snežilo še tri dni. Če bo zapadlo preveč snega, bomo primorani obrniti, a pustimo črni scenarij ob strani in razmišljajmo kot budisti: »Poglej na življenje s svetle plati.«

Vstala sem ob 5.40 in se ob 6.00 pridružila mantri. Otroci so sami, v skromnih ogrinjalih drgetajo ob mrmranju in igranju na tradicionalne nepalske instrumente. Stisnila sem se k najmlajšima, pokleknila in gledala v te otroške oči ponižne, polne želje po objemu in toplini.

Oči otrok, ki jih starši z željo po lepši prihodnosti pošljejo k menihom. Niso svetle, iskrive in nagajive, kot so oči naših otrok ali tistih, ki sem jih srečevala ob poti. Le kako bi naj bile, če živijo v takih krutih razmerah?

Po izjemno skromnem kosilu pri menihih sva se z Jakobom kljub padavinam odločila, da zapustiva samostan in nadaljujema s skupino po glavni poti. Hodili smo dobrih sedem ur, vse do noči, v dežju in upanju, da bo vreme boljše. Pot mokra, spolzka, polna globokih luž in potokov. Mnogi pohodniki so si naredili mini dereze. Ko smo prispeli na 3400 m pa sneg! Vse belo, belo ...

29.10.2025: Nyak, 32 km

Pred nami so trije dnevi spusta v dolino. V dežju. Nič me ne mika. Tokrat ne bo izziv višina, ampak voda. Tu ni cest, so samo potke in noge. Kaže, da je čudovitih srečevanj in klepetov na poti konec, domačini ždijo v hišicah ob ognju in čakajo na sonce. Mi pa sonce nosimo v sebi in kljub za ta čas nenavadnemu vremenu podoživljamo lepe trenutke in se bogatimo ob novih spoznanjih. Tudi Jakob. Bere novo knjigo, mojega Potočnika.

Pregazili smo celih dvaintrideset kilometrov! V moči, blatu, na pol teku, v temi, ob slapovih, v adrenalinu, ob padanju kamenja in skal ... Čisto preveč vsega, še dobro, da sem si kolena zavarovala s ščitniki.

Izkušnja z vodnikom: če rezerviraš vodnika prek agencije, si veliko bolj varen, lahko ga zamenjaš, tudi nosača, jaz pa sem nasedla »freelancerju« (samo-zaposlenemu vodniku). Kaže, da nama tudi denarja za pet dni predčasne vrnitve ne bo povrnil, ker pravi, da ni on kriv za slabo vreme.

30.10.2025: Jagat, 13 km

Premočena že tri ure čakava v mrzli koči vodnika, nosača in njegovega kolega. Grejeva se v družbi Francozev, Nemcev in Čehov ob čaju in rižu in po novem tudi čipsu – klinc pa zdrava hrana! Če bi lahko, bi tale hip odletela domov. Tu je cela vremenska katastrofa: ceste poplavljene, zemeljski plazovi, lilo bo še tri dni. Helikopterji nas preletavajo, snežne nevihte so zajele gore nad 4000 m višine, kup nespametnih pohodnikov, ki se niso obrnili pravi čas ali so slepo poslušali vodnika, ki je videl le zaslužek. Slovenci imamo v sebi zavedanje, da v gorah ne smeš nikoli z glavo čez. Sanjam o Sloveniji.

31.10.2025: Machhakhola, 18 km in 8 ur dramatične vožnje

Vožnja v zibajočem džipu: čista jeba do dveh zjutraj. Guncanje me je izčrpalo. Tri ure smo se vozili izven cest čez deročče slapove, mimo jam in ugreznin, med padajočim kamenjem in podirajočimi se cestami, nato pa še tri ure po nikakršnih, zluknjanih, napol kolovoznih poteh. Gor in dol po ovinkih, kot bi se peljali desetkrat na Vršič in nazaj. Šofer je bil živčen, počila nam je guma, ob ves čas odprtem oknu je v ovinkih prehiteval in trobil vsakih deset sekund. Od hudega sem bruhala, naš vodnik pa je govoril in govoril.

Tako veličastnega divjanja narave, ki pred očmi ljudem znova in znova podira še tisto nič, kar imajo, še nisem doživela. Na treking v Himalajo se poleti res ne kaže podati, saj takrat vlada monsun. Če pride nepričakovano

deževje zunaj monsunske dobe, je edina pametna odločitev umik, saj so plazovi na poteh in na novo nastali slapovi resna, neustavljiva nevarnost. Tudi ne gremo na pot takoj po deževju takrat se teren še vedno ruši. In nikoli brez čelade ter vedno le z vodnikom z veljavno gorniško licenco. Treking licenca namreč ne zadostuje!

1.11. – 9.11.2025: Teden brez vodnika

V tednu, ki je sledil, sva prehodila še dobrih sto kilometrov, si ogledala vseh šest Unescovih zakladov v dolini Katmanduja in se povzpela na razgledno točko s čudovitim pogledom na Himalajo. Obiskovala sva tržnice, se učila kuhati v Namaste šoli kuhanja, prehodila nacionalni park v bližini mesta in dva dni uživala na solo trekingu med riževimi polji. Nakupovala sva literaturo v tibetanskih knjigarnah, obiskala plezalni center, kjer poznajo našo Janjo, se prevažala z javnimi avtobusi in taksiji. Novice z gora pa so bile strašljive: mrtvi, ponesrečeni, strmoglavljeni helikopterji ... Midva pa srečno živa med srčnimi ljudmi, ki jih gornišstvo ne zanima kaj dosti. Treking okoli Manasluja so dan kasneje popolnoma zaprli, porušilo se je mnogo poti, tudi tistih, po katerih sva se zadnji hip vrnila. V mestnem vrvežu sva opazila Andreja Štremflja z ženo in kolegi, ki so se vračali z gore Ama Dablam.

Odpravila sva se v nepalske gore in se vrnila bogatejša za številne kulturne izkušnje, za gorske preizkušnje in za trenutke, ki so mi segli v srce. Prevezla sta me mogočnost narave in toplina ljudi; njuno sožitje je delovalo skoraj popolno. Naj zato zaključim z mislijo: **Ko enkrat odideš v Nepal, veš, da to ni zadnjič.**

Neurje / Foto: Natalija Vahčič

Jugonostalgija

NACIONALNI PARK SUTJESKA

Boris Bogovič

Pred dvainštiridesetimi leti smo absolventi študija gozdarstva na Biotehniški fakulteti v okviru zaključne ekskurzije obiskali pragozd Perućica v vzhodni Bosni. Divja in prvobitna narava je takrat na nas naredila nepozaben vtis. Po upokojitvi sva se z Mojco odločila, da najino gozdarsko službeno pot »zaključiva« s ponovnim obiskom pragozda, ki ga naslavljajo kot enega zadnjih najbolj ohranjenih pragozdov v Evropi. Poleg pragozda se v NP parku Sutjeska nahajajo tudi impresivni planinski vrhovi Magliča in Volujaka, zahodno od reke Sutjeska pa leži pogorje Zelengore, ki ga upravičeno imenujejo kar »divjina izjemne lepote«.

Obisk pragozda je potekal v družbi treh Londončanov in v spremstvu uslužbenca parka, saj samostojna hoja po naravnem rezervatu ni dovoljena. Ogled naju ni razočaral, ohranjena vegetacija Dinaridov zaživi na 1400 hektarih površine parka v polnem sijaju. Pragozd je izjemno vitalen, bujno se vraščajo mlade faze gozda. Imela sva občutek, da je bil pred štiridesetimi leti pragozd bolj v fazi razgradnje.

Že naslednji dan sva se odpravila na Maglič. Z 2386 metri je najvišji vrh Bosne in Hercegovine. Za izhodišče sva izbrala Prijedor, sedlo na višini 1650 metrov, do katerega je dve uri hoje s Tjentišta. Nanj vodi tudi cesta, a je v izredno slabem stanju. Na spletu sva zasledila, da se da v dolini sposoditi vozilo v »malo slabšem voznem stanju«. Oglasila sva se pri Žiki, ki je imel od treh golfov II samo enega v približno voznem stanju. Najin rdeči golf je bil avto, ki ni imel registrskih tablic, kljuk za odpiranje vrat, ključa za prižig motorja niti ventilatorja za odroševanje prve šipe, tako da je bila vožnja navzgor, posebej pa navzdol, kar razburljiva. Ko mi je Žika pred odhodom položil na srce, da naj pri povratku »kočim sa motorom«, sem razumel, da tudi zavore niso v najbolj zanesljivem stanju. Pri zapornici na vstopni postaji v NP naju je uslužbenec najprej srepo premeril in dodal: »A vidva pa kar brez tablic?« Potem pa se mu je obraz

razlezel v smeh, saj je prepoznal avto. Povedal je, da je v Mariboru služil JLA in nama zaželel lep dan.

Golf II na prelazu / Foto: Mojca Bogovič

S prelaza sva se proti vrhu odpravila po zahodni poti, ki ji domačini pravijo kar »alpinistična«. Pot zaradi krušljive kamnine in strmih odsekov, ki so sicer porasli s travo, vendar precej spolzki, dejansko ni enostavna. Posamezna mesta so zavarovana s pletenico, ki pa ne daje ravno občutka varnosti. Vrh sva dosegla po dveh urah hoje in plezanja, poplačana pa sva bila s čudovitimi razgledi na prostranstva vzhodne Bosne in Durmitorja.

Že z vrha Magliča sva uzrla Trnovačko jezero, ki je bilo najin naslednji cilj. Jezero je ledeniškega izvora, leži na nadmorski višini 1517 metrov in je obkroženo z gorskimi masivi, katerih vrhovi segajo krepko čez 2000 metrov. Tri ure sva potrebovala z vrha Magliča do jezera, ki leži v črnogorskem NP Piva. Zaradi svoje dih jemajoče lege in smaragdne barve se Trnovačko jezero razglaša kot eno najlepših v tem delu Balkana. Ob jezeru stoji majhna kamnita hiška, ki služi kot obmejna postojanka med Bosno in Črno goro. Tam prebiva starejši možakar, ki hladi pivo kar v tekoči vodi. Prav prijeten kraj za

Pogled iz Zelengore na Maglič / Foto: Mojca Bogovič

okrepčilo pred povratkom na sedlo. Tudi nekaj šotorov je postavljenih. Pot nazaj je slikovita, najprej pelje skozi hladen gozd pa prek travnikov in melišč in že sva spet na sedlu. Res lepa, dolga tura.

Po povratku na Prijedor sva se zapletla v zanimiv pogovor s pastirjem, ki na sedlu pase živino, oddaja pa tudi tri staje, katune, predelane v počitniške objekte. Ko je ugotovil, da sva midva prišla z rdečim golfom, je bentil nad Žikom, češ da misli samo na denar, na vzdrževanje voznega parka pa nič. On pa potem rešuje turiste, ki imajo problem z njegovimi starimi, odsluženi golfi. Tudi sam sem mislil, da bom potreboval pastirjevo pomoč, saj motor nikakor ni hotel vžgati, pa sem se še pravočasno spomnil, da se prižiga na gumb pod armaturno ploščo, ne na ključ. Navzdol je šlo v prvi, »kočil sem sa motorom«, za spust pa sva porabila več časa kot za vzpon.

Pogorje Zelengore je bil najin naslednji cilj v NP Sutjeska. Ker so tudi tu ceste težko prevozne, za Žikine golfe pa nisva imela več živcev, sva jo kar peš mahnila iz doline Sutjeske do jezera Donje Bare. Pot je bila izjemno lepa, gozdovi skoraj pragozdovi, proti vzhodu pa se je razprostiral pogled na Perućico in Maglič, kar naju je navdajalo še z večjim zanosom. Od jezera Donje Bare

nama je pogled uhajal tudi proti Bregoču, najvišjemu vrhu Zelengore. Že sva začela razmišljati o še enem dnevu na Zelengori, da bi osvojila ta najvišji vrh, pa nama je poslabšanje vremena prekrizalo načrte. Ostali so tako samo še čevapčiči na Bašćaršiji in pot proti domu.

Trnovačko jezero / Foto: Mojca Bogovič

Zanimivo, koristno

ZASAVSKA PLANINSKA POT Popotovanje skozi hribe, zgodovino in kulinariko Zasavja in Posavja

Jože Prah, predsednik MDO Zasavja

Zasavska planinska pot je ena najstarejših planinskih transverzal v Sloveniji, ki letos praznuje 70 let svojega obstoja. Leži v Posavskem hribovju in povezuje Zasavje in Posavje v prečudovito vezno pot, ki obiskovalca popelje skozi hribe, gozdove, vasice in kulturne znamenitosti. Pot je dolga 200 km z vzponi 9613 m in spusti 8573 m, razdeljena pa je na 12 etap, ki trajajo od 4 do 8 ur hoje.

Trasa in naravne lepote

Pot je dobro označena in vodi mimo 19 kontrolnih točk (žigov). Začne se na Bizeljskem (172 m n. v., blizu meje s Hrvaško) in konča na Kumu (1211 m n. v.). Na poti bomo prečkali več vrhov Posavskega hribovja, med drugim: Bohor, Ješivc, Lisco, Veliko Kozje, Kopitnik, Gore, Šmohor, Mrzlico, Črni vrh, Sveto goro, Slivno, Ostrež in Kum. Pot poteka po skritih stezicah redko poseljenih krajev, pa tudi skozi turistične vasice in mimo kmečkih turizmov ter gradov. Prečka reko Savo in Savinjo ter številne potoke in izvire s pitno vodo. Posebni čari poti so hoja po gozdu, poslušanje tišine in opazovanje narave, ki ob jasnem vremenu omogoča pogled na Alpe, Gorjance, Snežnik, Sljeme, Pohorje in Donačko goro.

Kulturna in zgodovinska dediščina

Na poti se bomo srečali z bogato zgodovino železnice, rudarstva, gozdarstva, pa tudi vinogradništva in čebelarstva. Posebno vrednost predstavlja ohranjanje kvalitetnih gozdov in kulturne krajine, kar je izjemno opazno v Kozjanskem parku, Krajinskem parku Kum in Krajinskem parku Mrzlica. Ob poti so posejane cerkve, gradovi in megaliti, ki nosijo svoje zgodbe in obiskovalcu pričarajo stik z lokalno zgodovino.

Panorama / Foto: Vinko Šeško

Lokalna kulinarika in gostoljubje

Zasavska planinska pot obiskovalcu ponuja tudi kulinarčne užitke. V Zasavju prevladujejo preproste kalorične jedi, kot so funšterc, krompirjevi polpeti, faširke ali jetrna klobasa. V Posavju pa pot poteka skozi pravi gurmanski raj, kjer gostilne že več generacij razvijajo tradicionalne jedi pod geslom »Okusi Posavja«. V Posavju ne manjka tudi vin, hrana sama po sebi.

Dostopnost in povezave

Pot prečka železnico v Zidanem Mostu, Jevnici in Litiji, kar omogoča enostavno povezavo z Ljubljano, Mariborom in Zagrebom. Začetek poti na Bizeljskem je oddaljen 50 km od Zagreba, 125 km od Ljubljane in 80 km od Maribora, medtem ko je konec poti na Kumu oddaljen 120 km od Zagreba, 70 km od Ljubljane in 100 km od Maribora.

Raznolikost aktivnosti

Poleg hoje je pot primerna tudi za turno kolesarjenje in jahanje konjev v okolici Bohorja in Kuma. Ob poti se lahko ustavimo tudi pri številnih muzejih (rudarski muzeji v Hrastniku, Trbovljah in Zagorju, muzej Lesarius

na Velikih Preskah), ob spustu po Savi pa tudi pri doživetju splavarjenja v Radečah ali sprostitvi v termalnih bazenih Rimskih Toplic, v Dobovi in Čateških toplicah.

Zaključek

Zasavska planinska pot ni le planinska transverzala. Je popotovanje skozi naravo, zgodovino, kulturo in kulinariko Zasavja in Posavja, ki obiskovalca nagradi z razgledi, tišino gozdov, pristinimi ljudmi in okusi lokalne hrane.

Dan Zasavske planinske poti

Dan Zasavske planinske poti bomo obeležili 16. maja 2026 na Kumu, kjer bomo hkrati slavnostno obeležili 70-letnico te priljubljene poti. V okviru priprav bomo organizirano osvajali Zasavsko planinsko pot tudi na treh pohodih: 14. 2. 2026, 14. 3. 2026 in na sam praznični dan, 16. 5. 2026.

Barve jeseni / Foto: Mojca Bogovič

DOBRO JE VEDETI

Članarina v letu 2026

Podrobnosti in ugodnosti, ki jih prinaša članstvo, najdete na spletni strani PZS v poglavju o članarini.

Planinska članarina je veljavna od dneva včlanitve do 31. januarja 2027. Člansko zavarovanje je neprekinjeno veljavno do 31. januarja 2027, če do takrat podaljšate tudi članstvo. Sicer je veljavno le do 31. decembra 2026.

Prispevek 1 € za Sklad planinskih koč je ponovno vključen v članarino.

Kategorija članstva		Članarina 2026
A	Član z največjim obsegom ugodnosti in članskega zavarovanja z vključeno zdravstveno asistenco.	72,00 €
A/d in A/i	Član A z družinskim oz. invalidskim popustom	65,00 €
B	Polnoletna oseba z osnovnim obsegom ugodnosti in članskega zavarovanja z vključeno zdravstveno asistenco.	35,00 €
B/d in B/i	Član B z družinskim oz. invalidskim popustom	28,00 €
B1	Član, starejši od 65 let, z osnovnim obsegom ugodnosti in članskega zavarovanja z vključeno zdravstveno asistenco.	26,00 €
S+Š	Dijak ali oseba s statusom študenta do vključno 26. leta starosti z osnovnim obsegom ugodnosti in članskega zavarovanja z vključeno zdravstveno asistenco.	23,00 €
S+Š/d in S+Š/i	Član S+Š z družinskim oz. invalidskim popustom	18,40 €
P+O	Predšolski ali osnovnošolski otrok z osnovnim obsegom ugodnosti in prilagojenim članskim zavarovanjem z vključeno zdravstveno asistenco.	12,00 €
P+O/d in P+O/i	Član P+O z družinskim oz. invalidskim popustom	9,60 €
IN	Oseba, ki ji je delno ali v celoti odvzeta poslovna sposobnost oz. je roditeljska pravica podaljšana, z omejenim obsegom ugodnosti in brez članskega zavarovanja.	10,00 €
IN/d	Član IN z družinskim popustom	8,00 €

ČLANARINO LAHKO PORAVNATE:

- na sedežu društva v Brežicah, Cesta bratov Milavcev 18 (nogometni stadion Brežice, 1. nadstropje), in sicer v času od 6. 1. 2026 do 31. 3. 2026 vsak torek med 16.00 in 18.00; od 1. 4. 2026 do 30. 6. 2026 pa vsak 1. torek v mesecu od 16.00 do 18.00;
- pri poverjenici Darinki Suša vsak torek na izletu – velja za Torkarje;
- pri mentorih v osnovnih šolah – velja za osnovnošolce in njihove družinske člane;
- na TR društva SI56 6100-0001-6777-176 (Delavska hranilnica). Pri namenu plačila nujno navedite: članarina 2026. Napišite tudi vse osebe in vrsto članarine za posameznega člana (na primer: Jan Novak A/d, Metka Novak B/d, Lina Novak P+O/d, Novak S+Š/d).

Dodatne informacije lahko dobite pri blagajničarki Jožici Dražil, telefon: 051/810 038 ali e-naslov: jozica.drazil@gmail.com.

Pomembno!

Vsi, ki se včlanjujete prvič, se obvezno oglasite v pisarni v času pobiranja članarine ali pa se o plačilu po telefonu dogovorite z blagajničarko. Pri prvem vpisu namreč podpišete pristopno izjavo, ki jo moramo evidentirati na PZS.

Pristopna izjava za nove člane - <https://clanarina.pzs.si>

Seznam vodnikov PD Brežice 2026 s kontakti

Zap. št.	Ime in priimek	Strokovni del. v športu	S stopnja – a kategorija	Telefon	E-pošta
1	Anica Hribar	2	B kopenske	041 662 055	anica.hribar5@gmail.com
2	Anton Hribar	2	B kopenske	041 365 642	tonihribar64@gmail.com
3	Anton Jesenko	2	B kopenske	051 323 335	tone.jesenko@siol.net
4	Bojan Jevševar	2	B kopenske	031 373 328	bojanokb@gmail.com
5	Franci Kržan	2	B kopenske	041 638 911	stemat@gmail.com
6	Franc Petelinc	2	B kopenske	030 383 577	petelinc@gmail.com
7	Marija Novak	2	B kopenske	040 655 903	novakmia44@gmail.com
8	Martin Vimplošek	2	B kopenske	031 332 577	tine.vimpolsek@gmail.com
9	Nuša Rožman	2	B kopenske	031 596 162	nusa.rozman@gmail.com
10	Marko Gramc	1 2	A B pripravnik	040 870 622	marko.gramc@gmail.com
11	Nadja Ivšič	1	A	031 647 825	nadja.ivsic@gmail.com
12	Matej Mlakar	1	A	068 160 981	matejo104@gmail.com
13	Mojca Šterk	1	A	031 594 315	mojca.sterk1@gmail.com
14	Natalija Vahčič	1	A	041 913 158	natalija.vahcic@gmail.com
15	Leja Lopatič	1	A	070 267 868	lopaticleja@gmail.com

Program de la 2026

Planinsko društvo Brežice Koledar dogodkov 2026 1/2

Vodniki PZS z doseženo stopnjo:

1 (2) M. Gramc	040 870 622
2 N. Hribar	041 682 055
2 N. Hribar	041 365 642
1 N. Hribar	031 647 825
2 T. Jesenko	051 323 335
2 B. Jevšvar	031 373 328
2 F. Kržan	041 638 911
1 L. Lopatič	070 267 888
2 M. Makar	068 160 981
2 M. Novak	040 855 903
2 F. Pedlinc	030 363 577
2 N. Rožman	031 598 162
(1) U. Škalar	041 808 987
1 M. Šterk	031 594 315
1 N. Vahčić	041 913 158
2 T. Vimpolšek	031 332 577

Poti (PZS.si):

SPP	Slovenska planinska pot
RSP	Razširjena Slovenska planinska pot
ZPP	Zasavska planinska pot
BPP	Brediška planinska pot

Gorovje:

GNS	Goriško, Noranjsko in Sreznjsko
JUA	Juljske Alpe
KSA	Kamniško Savinjske Alpe
KAR	Karavanke
POH	Pohorje, Dravinske gorice in Haloze
POD	Posavsko hribovje in Dolenjska
PLJ	Polhograjsko hribovje in Ljubljana
PRE	Prekmurje
SKSG	Stročja, Košenjak, Kodjak in Slovenske Gorice
SLC	Škofjeloško, Cerkljansko in Jalovica
HRV	Hrvatska
GMM	Gorianci, Mevednica in Medžimurje
JAD	Jadranski otoki
AVS	Avstrija
BH	Bosna in Hercegovina
ITA	Italija

Pomen barv:

Praznik	
društveni izlet	
tradicionalni izlet	
večdnevni izlet	
labor	
polna luna	
študentski izlet	
mladinski izlet	
torkarji	
navihanci	
srečanje	
naravovarstveni izlet	
ostalo	

FEBRUAR

ned., 01.	Polna luna	POD
pon., 02.	lahka pot	
tor., 03.	Bišuća vas-Belinje	POD
tor., 03.	Piščec-grad	POD
tor., 03.	lahka pot	
tor., 03.	Polna luna	POD
tor., 03.	lahka pot	
sre., 04.		
čet., 05.		
pet., 06.	Zbor članov PDB	POD
sob., 07.	Nebesa nad Sentrupertom	
pon., 08.	lahka (zimska) tura	SPP
pon., 08.	T. Hribar N. Ivšič	KSA
ned., 08.	Prešernov dan	
pon., 09.	slovenski kulturni praznik	
pon., 09.		
tor., 10.	Gadova pec-Planina	POD
tor., 10.	lahka pot	
sre., 11.	Okoli Pleterja	POD
čet., 12.	lahka pot	
pet., 13.		
sob., 14.	Kamniško sedlo	
ned., 15.	Kamniško sedlo	SPP
pon., 16.	lahka (zimska) tura	KSA
pon., 16.	L. Lopatič F. Kržan	
pet., 17.	PUŠT	
pet., 17.	lahka pot	POD
sre., 18.		
čet., 19.		
pet., 20.	Gmada nad Krškim (488 m)	
pet., 20.	lahka pot	POD
pet., 20.	N. Vahčić J. Dekić	
sob., 21.	Zasavsko hribovje	POD
pon., 22.	lahka (zimska) tura	GNS
pon., 22.	B. Jevšvar N. Hribar	
ned., 22.		
pon., 23.		
tor., 24.	Mostec-Dobova	POD
tor., 24.	lahka pot	
sre., 25.	etapa Haloške poti	KAR
čet., 26.		
pet., 27.		
sob., 28.	Planinska šola za člane PDB	SPP
ned., 01.	Dom na Zelenici (1536 m)	KAR
	lahka (zimska) tura	
	F. Grlar M. Gramc	

MAREC

ned., 01.		
pon., 02.		
tor., 03.	Bišuća vas-Belinje	POD
tor., 03.	lahka pot	
tor., 03.	Polna luna	POD
tor., 03.	lahka pot	
sre., 04.		
čet., 05.		
pet., 06.		
sob., 07.	Slime-Simekovec (1577 m)	
pon., 08.	lahka (zimska) tura	SPP
pon., 08.	L. Lopatič M. Novak	KSA
ned., 08.		
pon., 09.		
tor., 10.	Cerklje-Gazice	POD
tor., 10.	lahka pot	
sre., 11.	Medlica-Kraški vrh-Metlika	POD
čet., 12.	lahka pot	
pet., 13.		
sob., 14.	Libna	POD
pon., 15.	lahka pot	
ned., 15.	Grobniške Alpe	HRV
pon., 16.	lahka (zimska) tura	
pon., 16.	B. Jevšvar N. Hribar	
tor., 17.	Lisca po pastirčkovih	POD
sre., 18.	lahka pot	
čet., 19.		
pet., 20.		
sob., 21.	Osankarica-Koča na Klopnem vrhu (1260 m)	SPP
pon., 22.	lahka (zimska) tura	POH
pon., 22.	N. Ivšič N. Rožman	
ned., 22.		
pon., 23.		
tor., 24.	Malence-Mrdava	POD
tor., 24.	lahka pot	
sre., 25.	Slavnik (1028 m)	GNS
čet., 26.	lahka pot	
pet., 27.		
sob., 28.	Cistilna akcija po poteh PDB	POD
ned., 01.	Dom na Zelenici (1536 m)	SPP
	lahka (zimska) tura	
	F. Grlar M. Gramc	
ned., 29.	41. pohod po Brežiški planinski poti	BPP
pon., 30.	lahka pot	POD
pon., 30.	M. Gramc T. Vimpolšek	
tor., 31.	Rojstni dnevi	POD
tor., 31.	lahka pot	

APRIL

sre., 01.		
čet., 02.	Polna luna	POD
čet., 02.	lahka pot	
pet., 03.		
sob., 04.	Velikonocni ponedeljek	
pon., 05.	Velikonocni ponedeljek	
tor., 06.	Bresanica-Gmada (vlek)	POD
tor., 06.	lahka pot	
sre., 08.	Resevna iz Celja	POD
čet., 09.	lahka pot	
pet., 10.		
sob., 11.	Šnarna gora (669 m)	
pon., 12.	lahka pot	PLJ
pon., 12.	N. Vahčić mentoriji	
ned., 12.	Silvnica (1114 m)	RSP
tor., 13.	lahka pot	
tor., 13.	T. Hribar N. Ivšič	GNS
pon., 14.	30 LET TORKARJEV, Bohor (896 m)	
pon., 14.	lahka pot	POD
sre., 15.		
čet., 16.		
pet., 17.		
sob., 18.	Storžič (2132 m)	SPP
pon., 19.	zahlevna pot	KSA
pon., 19.	M. Novak	
ned., 19.	Sr. Lovren (Encljan) (722 m)	
tor., 20.	lahka pot	ZPP
tor., 20.	O. Kržan	
sre., 21.		
pet., 22.		
sob., 23.	Potočka zialka-Olseva (1929 m)	POD
ned., 24.	Kročička (2083 m)	POD
pon., 25.	zahlevna pot	RSP
pon., 25.	M. Gramc T. Hribar	KAR
ned., 24.	Binčkost	
pon., 25.		
tor., 26.	Planina-Glavica	
tor., 26.	lahka pot	POD
sre., 27.	Podčetrtak-Boc (978 m)	POD
čet., 28.	Podčetrtak	JUA
pet., 29.	Dom na Zelenici (1536 m)	SPP
pet., 29.	zahlevna pot	
pet., 29.	M. Novak N. Ivšič	KAR
sob., 30.	Jerebica (2126 m)	JUA
pon., 31.	Polna luna	POD
pon., 31.	lahka tura	

MAJ

pet., 01.	Praznik dela	
sob., 02.	Praznik dela	POD
sob., 02.	Polna luna	
pon., 03.	lahka pot	
ned., 03.		
pon., 04.		
tor., 05.	Birelski grad-Pedine	POD
tor., 05.	lahka pot	
sre., 06.	Bohorski slapovi	POD
čet., 07.	lahka pot	
pet., 08.		
sob., 09.	Blagost (1562 m)	
pon., 10.	lahka pot	ŠCJ
pon., 10.	T. Hribar B. Jevšvar	
ned., 10.		
pon., 11.	Sentrupert-Nebesa	POD
tor., 12.		
sre., 13.	Trdinov vrh (1178 m) iz Kostanjevice	POD
čet., 14.	lahka pot	
pet., 15.		
sob., 16.	Golica (1835 m)	SPP
pon., 17.	lahka pot	KAR
pon., 17.	N. Vahčić M. Šterk	
ned., 17.		
pon., 18.		
tor., 19.	Hum (583 m)-Laško (vlek)	POD
tor., 19.	lahka pot	
sre., 20.		
čet., 21.		
pet., 22.		
sob., 23.	Potočka zialka-Olseva (1929 m)	POD
ned., 24.	Kročička (2083 m)	POD
pon., 25.	zahlevna pot	RSP
pon., 25.	M. Gramc T. Hribar	KAR
ned., 24.	Binčkost	
pon., 25.		
tor., 26.	Planina-Glavica	
tor., 26.	lahka pot	POD
sre., 27.	Podčetrtak-Boc (978 m)	POD
čet., 28.	Podčetrtak	JUA
pet., 29.	Dom na Zelenici (1536 m)	SPP
pet., 29.	zahlevna pot	
pet., 29.	M. Novak N. Ivšič	KAR
sob., 30.	Jerebica (2126 m)	JUA
pon., 31.	Polna luna	POD
pon., 31.	lahka tura	

JUNIJ

pon., 01.		
tor., 02.	Dejno salo-Veseli vrh	POD
sre., 03.	lahka pot	
čet., 04.		
pet., 05.		
sob., 06.	Loški potok-Stari kot-Nov	
ned., 07.	Novi kot	
pon., 08.	lahka pot	GNS
pon., 08.	T. Jesenko F. Kržan	
pon., 08.	Dan Primoža Trubarja	
tor., 09.	Bohorski slapovi	POD
tor., 09.	lahka pot	
sre., 10.	Kriška gora (1471 m) iz Gohlika	KSA
čet., 11.	lahka pot	
pet., 12.		
sob., 13.	Dan slovenskih planincev	
ned., 14.		
pon., 15.		
pon., 15.	Pendrijevka-Milavž-Gospodčina	POD
pet., 16.	lahka pot	
pet., 16.	M. Šterk mentoriji	
pet., 17.		
čet., 18.		
pet., 19.		
sob., 20.	Suhi travnik na Vetrniku (709 m) in Oslici (860 m)	POD
ned., 21.		
pon., 22.		
tor., 23.	Cajlski grad (vlek)	POD
tor., 23.	lahka pot	
sre., 24.	Špiček (686 m)	POD
čet., 25.	Dan državnosti	
pet., 26.	Otroški tabor	
sob., 27.	Cajlska koča III	
sob., 27.	Dom na Zelenici (1536 m)	SPP
ned., 28.	Begunjska (2.060 m)	KAR
ned., 28.		
pon., 29.	zahlevna pot	
pon., 29.	M. Novak N. Ivšič	
tor., 30.	Rojstni dnevi	POD
tor., 30.	N. Vahčić mentoriji	
tor., 30.	Polna luna	POD
tor., 30.	lahka tura	

JULIJ

sre, 01.		
čet, 02.		
pet, 03.		
sob, 04.	Družinski planinski	
ned, 05.	tabor	28
sob, 06.	Kamniška Bistrica	
tor, 07.	poti vseh težavnosti	
sre, 08.		
čet, 09.		
pet, 10.	F. Kržan	
sob, 11.	M. Šterk	
tor, 12.	N. Rožman	
ned, 13.	Ursija gora (1699 m)	
pon, 14.	zahlevna pot	
tor, 15.	M. Granc	
sre, 16.		
čet, 17.		
sob, 18.	Spik (2472 m)	
tor, 19.	zahlevna pot	
pon, 20.	M. Novak	
tor, 21.	M. Granc	
sre, 22.		
čet, 23.		
pet, 24.		
sob, 25.	Petreck (3283 m)	
ned, 26.	zahlevna pot	
pon, 27.	T. Hribar	
tor, 28.	M. Novak	
sre, 29.		
čet, 30.	Polna luna	
pet, 31.	lahla tura	

AVGUST

sob, 01.		
ned, 02.		
pon, 03.		
tor, 04.		
sre, 05.		
čet, 06.		
pet, 07.		
sob, 08.	Skuta (2532 m)	
tor, 09.	zahlevna pot	
pon, 10.	M. Novak	
tor, 11.	M. Granc	
ned, 12.	Ursija gora (1699 m)	
pon, 13.	zahlevna pot	
tor, 14.	M. Granc	
sre, 15.		
čet, 16.		
pet, 17.		
sob, 18.	Spik (2472 m)	
tor, 19.	zahlevna pot	
pon, 20.	M. Novak	
tor, 21.	M. Granc	
sre, 22.		
čet, 23.		
pet, 24.		
sob, 25.	Petreck (3283 m)	
ned, 26.	zahlevna pot	
pon, 27.	T. Hribar	
tor, 28.	M. Novak	
sre, 29.		
čet, 30.	Polna luna	
pet, 31.	lahla tura	

SEPTEMBER

tor, 01.	Spicek (686 m)	POD
sre, 02.	lahla pot	
čet, 03.		
pet, 04.	Tabor v Dolomiti s	
sob, 05.	PD Lisca Servica	
ned, 06.	zahlevna pot, breznoje	
pon, 07.	L. Zveglje, M. Granc	ITA
tor, 08.		
tor, 09.	Mokrice-Rajec	
sre, 10.	lahla pot	
čet, 11.		
pet, 12.		
sob, 13.	Kanjavec (2569 m)	
ned, 14.	Koča pri Triglavskih jezerih (1685 m)	
pon, 15.	zahlevna pot	
tor, 16.		
tor, 17.		
sre, 18.		
čet, 19.		
pet, 20.		
sob, 21.	Sečanje mladih planincev,	
ned, 22.	70 let Mladinske komisije PZS	
pon, 23.		
tor, 24.		
tor, 25.		
sre, 26.		
čet, 27.		
pet, 28.		
sob, 29.	Galovec-Ore (458 m)	
tor, 30.	lahla pot	
sre, 31.	Silvnica (1114 m)	
čet, 01.	lahla pot	
pet, 02.		
sob, 03.	Polna luna	
ned, 04.	Ušesa Iskre, Buzet	
ned, 05.	Port sedmih slapov, Buzet	
ned, 06.	Kamenjak, Pula	
pon, 07.	lahla pot	
tor, 08.		
tor, 09.		
sre, 10.		
čet, 11.		
pet, 12.		
sob, 13.	Polna luna	
ned, 14.	Ušesa Iskre, Buzet	
ned, 15.	Port sedmih slapov, Buzet	
ned, 16.	Kamenjak, Pula	
pon, 17.	lahla pot	
tor, 18.		
tor, 19.		
sre, 20.		
čet, 21.		
pet, 22.		
sob, 23.	Polna luna	
ned, 24.	Ušesa Iskre, Buzet	
ned, 25.	Port sedmih slapov, Buzet	
ned, 26.	Kamenjak, Pula	
pon, 27.	lahla pot	
tor, 28.		
tor, 29.		
sre, 30.		
čet, 31.		

OKTOBER

čet, 01.		
pet, 02.		
sob, 03.	Vrh Korena (1959 m)	
tor, 04.	lahla pot	
sre, 05.	L. Lopatič	
ned, 06.	Grad Bor-Cirkulane-Bložakov vrh	
pon, 07.	O. Kržan	
tor, 08.		
tor, 09.	Globočice-Stojdraga	
sre, 10.	lahla pot	
čet, 11.		
pet, 12.		
sob, 13.	Frischaufov dom na Oleslju (1396 m)	
pon, 14.	zahlevna pot	
tor, 15.	M. Novak	
tor, 16.	F. Kržan	
sre, 17.		
čet, 18.		
pet, 19.		
sob, 20.	Sv. Mihael na Smihelu	
tor, 21.	lahla pot	
tor, 22.	S. Borek	
sre, 23.		
čet, 24.		
pet, 25.		
sob, 26.	Nabrežina-Devin	
pon, 27.	lahla pot	
tor, 28.	T. Jesenik	
tor, 29.	B. Vuković	
sre, 30.		
čet, 31.		

NOVEMBER

ned, 01.	dani spominja na mrtve	
pon, 02.		
tor, 03.	Planina-Glavica	
sre, 04.	lahla pot	
čet, 05.		
pet, 06.		
sob, 07.	Martinov pohod, Martinovanje	
pon, 08.	lahla pot	
tor, 09.	T. Vrnepetec	
tor, 10.	Arčiče-Volčje	
sre, 11.	lahla pot	
čet, 12.		
pet, 13.		
sob, 14.	Lisca (948 m)	
pon, 15.	lahla pot	
tor, 16.	M. Šterk	
tor, 17.		
sre, 18.	Po Vrhini-nasip	
čet, 19.	lahla pot	
pet, 20.		
sob, 21.	Mešni vrh (1034 m)	
pon, 22.	lahla pot	
tor, 23.	T. Hribar	
tor, 24.	N. Iušić	
sre, 25.		
čet, 26.		
pet, 27.		
sob, 28.	Kamniški Vrh (1259 m)	
pon, 29.	lahla pot	
tor, 30.		
tor, 31.		

DECEMBER

tor, 01.	Sentvid (386 m)	
pon, 02.	lahla pot	
sre, 03.	Planina iz Sume	
čet, 04.	lahla pot	
pet, 05.		
sob, 06.	Vodniški izlet	
pon, 07.	lahla (žimska) tura	
tor, 08.	M. Granc	
tor, 09.		
pet, 10.		
sob, 11.	Kostanjeva-Gorjanci	
pon, 12.	lahla pot	
tor, 13.		
tor, 14.		
sre, 15.		
čet, 16.		
pet, 17.		
sob, 18.	Vel. Cirkik (530 m)	
pon, 19.	lahla pot	
tor, 20.		
tor, 21.		
sre, 22.		
čet, 23.		
pet, 24.		
sob, 25.	Vel. Cirkik (530 m)	
pon, 26.	lahla (žimska) tura	
tor, 27.	M. Granc	
tor, 28.	M. Šterk	
sre, 29.		
čet, 30.		
pet, 31.		

Vodomec / Foto: Branko Brečko

FINANČNI NAČRT ZA LETO 2026

PRIHODKI

1. Prihodki od članarin	8.000,00
2. Prihodki iz javnih sredstev po razpisih Občine Brežice	5.000,00
3. Prispevki udeležencev taborov	13.500,00
4. Donacije	1.500,00
5. Sponzorska sredstva	2.000,00
6. Drugi prihodki	4.000,00

PRIHODKI SKUPAJ 34.000,00 EUR

ODHODKI

1. Plačilo članarine in izkaznic PZS	3.600,00
2. Izobraževanje planinskega kadra	1.800,00
3. Stroški planinskega taborjenja	14.600,00
4. Stroški vodnikov za vodenje izletov	1.500,00
5. Kilometrina članov PD	600,00
6. Najemna poslovnega prostora	240,00
7. Stroški za delovanje društva	2.500,00
8. Stroški banke za vodenje računa	300,00
9. Telefonija in internet	140,00
10. Priprava in oblikovanje Planinskih utrinkov	2.220,00
11. Drugi materialni stroški	3.800,00
12. Nakup opreme	1.500,00
13. Nakup opreme	1.200,00

ODHODKI SKUPAJ 34.000,00 EUR

Za izid 40. številke Planinskih utrinkov se zahvaljujemo našim zvestim podpornikom.

Zlati sponzor:

Srebrni sponzor:

Bronasti sponzor:

SL - inženiring

KLJUČAVNIČARSTVO
ROBERT KOPRIVC s.p.

Planinski utrinki 2026, št. 40
Glasilo Planinskega društva Brežice

Planinsko društvo Brežice
Cesta bratov Milavcev 18, 8250 Brežice

<i>Urednica:</i>	<i>Mojca Bogovič</i>
<i>Člani uredniškega odbora:</i>	<i>Anica Hribar, Ljubo Koler</i>
<i>Jezikovni pregled</i>	<i>Milena Jesenko</i>
<i>Slika na naslovnici:</i>	<i>Torkarji soncu naproti / Foto: Vera Kerin</i>
<i>Slika na zadnji strani:</i>	<i>Proti Blegošu / Foto: Tadeja Ris Koler</i>
<i>Oblikovanje in prelom:</i>	<i>Vikom, Mojca Libenšek s.p.</i>
<i>Tisk:</i>	<i>Vikom, Mojca Libenšek s.p.</i>
<i>Naklada:</i>	<i>220 izvodov</i>

Glasilo je brezplačno. Delo uredniškega odbora, jezikovni pregled in fotografije niso honorirani. Oblikovanje in tisk sofinancirajo donatorji in sponzorji.

